Član 10
Nadležnost

Za određene kreditne sporazume nadležnost Republike Mađarske je obavezujuća.

Član 11
Završne odredbe

a) Ovaj Sporazum važi dvije godine od datuma stupanja na snagu.

b) Odredbe ovog Sporazuma, čak i nakon njihovog isteka, se primjenjuju na one projekte koji su prihvaćeni i finansiraju se na osnovu određenih kreditnih sporazuma koji su zaključeni na osnovu ovog Sporazuma.

c) Ugovorne strane jedna drugu obavještavaju pismenim putem diplomatskim kanalima o ispunjavanju internih zakonskih propisa koji su neophodni za stupanje na snagu ovog Sporazuma. Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan prijema takve obavijesti.

d) Svaka ugovorna strana može ovaj Sporazum raskinuti pismenim putem kroz diplomatske kanale bez objašnjenja. U tom slučaju Sporazum prestaje da važi tridesetog (30.) dana od datuma na koji je druga ugovorna strana primila obavijest o raskidu.

e) Ugovorne strane mogu ovaj Sporazum izmjeniti i dopuniti uzajamnim dogovorom putem razmjene diplomatskih nota. Ove izmjene i dopune stupaju na snagu u skladu sa tačkom c) ovog člana.

Potpisano u Budimpešti, Mađarska, jedanaestog dana mjeseca septembra 2007. godine, u dva originalna primjerka na engleskom jeziku.

potpisano	*potpisano*
u ime Vijeća ministara	u ime Vlade
Bosne i Hercegovine	Republike Mađarske
predsjedatelj	premijer
Nikola Špirić	**Ferenz Gyurcsany**

Dodatak

Spisak projekata koji su odabrani na osnovu Sporazuma o okvirnom programu za finansijsku saradnju koji je zaključen između Vlade Republike Mađarske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine

Broj	Općina	Program	Predračun vrijednosti investicije
1	TUZLA	Vodosnabdijevanje	5 800 000 EUR
2	TUZLA	Tretman otpadnih voda	8 500 000 EUR
3	ČITLUK	Vodosnabdijevanje i tretman otpadnih voda	1 500 000 EUR
UKUPNO			15 800 000 EUR

Član 3.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-1039-19/08
7. maja 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
dr. **Haris Silajdžić**, s. r.

87

Temeljem članka V. 3. d) Ustava Bosne i Hercegovine i suglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH, broj 213/08 od 17. lipnja 2008. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 19. žurnoj sjednici, održanoj 9. srpnja 2008. godine, donijelo

ODLUKU

O RATIFIKACIJI OKVIRNOG SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I KOMISIJE EUROPSKIH ZAJEDNICA O PRAVILIMA SURADNJE KOJA SE ODNOSI NA FINANCIJSKU POMOĆ EZ-a BOSNI I HERCEGOVINI U OKVIRU IMPLEMENTACIJE POMOĆI PUTEM INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI (IPA)

Članak 1.

Ratificira se Okvirni sporazum, između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica o pravilima suradnje koja se odnosi na financijsku pomoć EZ-a Bosni i Hercegovini u okviru implementacije pomoći putem instrumenta pretpristupne pomoći (IPA), potpisan u Sarajevu 20. veljače 2008. godine na engleskome jeziku.

Članak 2.

Tekst Okvirnog sporazuma u prijevodu glasi:

OKVIRNI SPORAZUM

IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I KOMISIJE EUROPSKIH ZAJEDNICA O PRAVILIMA SURADNJE KOJA SE ODNOSE NA FINANCIJSKU POMOĆ EZ BOSNI I HERCEGOVINI U OKVIRU IMPLEMENTACIJE POMOĆI PUTEM INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI (IPA)

Komisija Europskih zajednica, u daljnjem tekstu "**Komisija**", djelujući za i u ime Europske zajednice, u daljnjem tekstu "Zajednica"

s jedne strane,

i

Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, u daljnjem tekstu "Korisnik"

i zajednički nazvane "ugovorne strane"

budući da:

(1) je 1. kolovoza 2006. Vijeće Europske unije usvojilo Uredbu (EZ) br. 1085/2006. od 17. srpnja 2006.[1] kojom se uspostavlja instrument pretpristupne pomoći (u daljnjem tekstu "Okvirna uredba o IPA-i"). S učinkom od 1. siječnja 2007., ovaj novi instrument predstavlja jedinstveni pravni temelj za pružanje financijske pomoći državama kandidatima i potencijalnim državama kandidatima u njihovim nastojanjima da ojačaju političke, ekonomske i institucionalne reforme kako bi postale članice Europske unije;

(2) je 12. lipnja 2007. Komisija usvojila uredbu o provedbi Okvirne uredbe o IPA-i, kojom detaljno obrazlaže odredbe koje se primjenjuju glede upravljanja i kontrole;

(3) novi instrument pretpristupne pomoći (IPA) zamjenjuje pet ranije postojećih pretpristupnih instrumenata: Uredbu (EEZ) br. 3906/1989. o ekonomskoj pomoći za određene zemlje Centralne i Istočne Europe, Uredbu (EZ) br. 1267/1999. o stvaranju instrumenta za strukturne pretpristupne politike, Uredbu (EZ) br. 1268/1999. o potpori pretpristupnim mjerama za poljodjelstvo i razvoj sela, Uredbu (EZ) br. 2666/2000. o pomoći Albaniji, Bosni i Hercegovni, Hrvatskoj, Federalnoj Republici Jugoslaviji i Bivšoj Jugoslavenskoj Republici Makedoniji, kojom se ukidaju Uredbe (EZ) br. 1628/96. i mijenjaju i dopunjavaju Uredbe (EEZ) br. 3906/89. i (EEZ) br. 1360/90. i Odluka 97/256/EZ i 1999/311/EZ i Uredba (EZ) br. 2500/2001. o financijskoj pomoći Turskoj;

(4) je Korisnik podoban u okviru IPA-e na način predviđen u Okvirnoj uredbi o IPA-i i u Uredbi Komisije (EZ) br. 718/2007. od 12. lipnja 2007.[2] o provedbi Okvirne uredbe o IPA-i (u daljnjem tekstu "Uredba o provedbi IPA-e");

(5) se Korisnik trenutačno navodi u prilogu II. Okvirne uredbe o IPA-i, i zato treba imati pristup komponenti o pomoći u tranziciji i izgradnji institucija i komponenti prekogranične suradnje ustanovljenim u okviru IPA-e, a nakon što stekne status države kandidata i samim tim bude u prilogu I. navedene Uredbe, Korisniku će, u suštini, biti omogućen pristup i u ostale tri komponente;

(6) je zato potrebno utvrditi pravila suradnje s Korisnikom u okviru IPA-e glede financijske pomoći EZ-a;

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

ODJELJAK I. : OPĆE ODREDBE

Članak 1. Tumačenje

(1) Pod uvjetom da ne postoji izričito drugačija odredba u ovom Okvirnom sporazumu, termini korišteni u ovom Sporazumu imat će isto značenje koje im je dato u Okvirnoj uredbi IPA-e i Uredbi o provedbi IPA-e.

(2) Pod uvjetom da ne postoji izričito drugačija odredba u ovom Okvirnom sporazumu, navodi u ovom Sporazumu su navodi u Sporazumu sukladno njegovim povremenim izmjenama, dopunama ili zamjenama.

(3) Sva pozivanja na Uredbe Vijeća ili Komisije vrše se na tako naznačenu verziju tih uredbi. Ukoliko se to zahtijeva, izmjene ovih uredbi bit će ugrađene u Okvirni sporazum putem izmjena i dopuna.

(4) Naslovi u ovom Sporazumu nemaju nikakvo pravno značenje i ne utječu na njegovo tumačenje.

Članak 2. Djelomično nevaženje i nenamjerne praznine

Ukoliko je neka odredba ovoga Sporazuma nevažeća ili postane nevažeća ili ukoliko ovaj Sporazum sadrži nenamjerne praznine, to neće utjecati na važnost drugih odredaba ovoga Sporazuma. Ugovorne će strane zamijeniti bilo koju nevažeću odredbu važećom odredbom koja je, što je moguće više, bliža svrsi i namjeri nevažeće odredbe. Ugovorne će strane popuniti bilo koju nenamjernu prazninu odredbom koja na najbolji način odgovara svrsi i namjeri ovoga Sporazuma, sukladno Okvirnoj uredbi IPA-e i Uredbi o provedbi IPA-e.

Članak 3. Svrha

(1) Kako bi promicali suradnju između ugovornih strana i pomogli Korisniku u njegovu postupnom usklađivanju sa standardima i politikama Europske unije, uključujući, gdje je to primjereno, i *acquis communautaire*, u smislu članstva, ugovorne se strane slažu da će provesti aktivnosti u različitim područjima na način kako je to utvrđeno u dvjema navedenim uredbama i na način na koji se primjenjuju na Korisnika.

(2) Aktivnosti glede pružanja pomoći financiraju se i provode unutar pravnoga, upravnoga i tehničkoga okvira utvrđenog ovim Sporazumom i na način koji je detaljnije obrazložen u sektorskim sporazumima i/ili financijskim sporazumima, ukoliko postoje.

(3) Korisnik poduzima sve potrebne korake kako bi osigurao djelotvorno izvršenje svih aktivnosti glede pružanja pomoći i olakšao provedbu odgovarajućih programa.

Članak 4. Opća pravila o financijskoj pomoći

(1) Sljedeća načela primjenjuju se na financijsku pomoć Zajednice u okviru IPA-e:

a) U okviru pomoći poštuju se načela dosljednosti, nadopune, usuglašavanja, sudioništva i fokusiranosti;

b) Pomoć je povezana s politikama EU i predstavlja potporu usklađivanju s *acquis communautaire*;

c) Pomoć je sukladna proračunskim načelima utvrđenim u Uredbi Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002. od 25. lipnja 2002.[3] o Uredbi o financiranju koja se primjenjuje na opći proračun

1 Sl.l. L 210., 31. srpnja 2006. str. 82.
2 Sl.l. L 170., 29. lipnja 2007. str. 1.
3 Sl.l. L 248, 16. rujna 2002., str. 1. kako je izmijenjeno i dopunjeno Uredbom br. 1995/2006. od 13. prosinca 2006. (Sl.l. L 390, 30. od 30. prosinca 2006., str. 1.)

Europskih zajednica (u daljnjem tekstu "Uredba o financiranju") i na njena Pravila o provedbi[1];

d) Pomoć treba biti usklađena s potrebama utvrđenim u procesu proširenja i s apsorpcijskim kapacitetima Korisnika. U obzir se također uzimaju i prethodna iskustva;

e) Snažno se potiče vlasništvo Korisnika nad programiranjem i provedbom pomoći i osigurava se odgovarajuća vidljivost intervencija EU;

f) Pozorno se pripremaju sve aktivnosti sa jasnim i provjerljivim ciljevima koji trebaju biti postignuti u datom vremenskom roku; dobiveni rezultati trebaju biti procijenjeni na temelju jasnih, mjerljivih i odgovarajućih pokazatelja;

g) Sprečava se svaka diskriminacija na temelju spola, rase, nacionalnoga podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne opredijeljenosti u tijeku različitih faza provedbe pomoći;

h) Ciljevi se pretpristupne pomoći ostvaruju u okviru održivoga razvoja i promocije ciljeva Zajednice, glede zaštite i unapređenja okoliša.

(2) Pomoć Korisniku zasniva se na prioritetima utvrđenim u postojećim dokumentima, tj. Europskom partnerstvu, izvješćima i strateškim dokumentima sadržanim u godišnjem paketu Komisije o proširenju i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, kada on bude potpisan. Nakon što Korisnik stekne status države kandidata i samim tim bude naveden u prilogu I. Okvirne uredbe o IPA-i, pomoć Korisniku može također biti zasnovana na prioritetima utvrđenim u pristupnom partnerstvu, nacionalnom programu za usvajanje *acquis communautaire*a i pregovaračkom okviru.

(3) Sve radnje koje se tiču dobijanja pomoći u okviru IPA-e, u načelu, zahtijevaju sufinanciranje od strane Korisnika i Zajednice, osim ukoliko nije drugačije dogovoreno u sektorskom sporazumu ili financijskom sporazumu.

(4) Tamo gdje izvršenje aktivnosti ovisi o financijskim sredstavima osiguranim iz vlastitih izvora Korisnika ili drugih izvora financiranja, financiranje Zajednice postaje dostupno onda kada postanu dostupna financijska sredstva korisnika osigurana iz vlastitih izvora ili iz drugih izvora financiranja.

(5) Odredba o financiranju iz sredstava Zajednice u okvirima IPA-e podliježe ispunjavanju obveza Korisnika iz ovoga Okvirnog sporazuma i iz sektorskih i financijskih sporazuma, ukoliko takvi postoje.

Članak 5. Načini provedbe

(1) Radi provedbe pomoći u okviru IPA-e u Bosni i Hercegovini, u pravilu će se primjenjivati decentralizirani sustav upravljanja u kojem Komisija prenosi upravljanje nad određenim aktivnostima na Korisnika, zadržavajući pri tome sveukupnu i konačnu odgovornost za izvršenje općega proračuna sukladno članku 53.c Uredbe o financiranju i sukladno relevantnim odredbama Ugovora EZ-a. Decentralizirani sustav upravljanja podrazumijeva barem da nacionalna uprava Korisnika provodi javno natjecanje, ugovaranje i plaćanje. Aktivnosti se provode sukladno odredbama utvrđenim u članku 53.c Uredbe o financiranju i onima koje su navedene u ovom članku.

(2) Međutim, ugovorne se strane mogu dogovoriti glede primjene:

a) centraliziranog sustava upravljanja utvrđenog u članku 53.a Uredbe o financiranju u okviru komponente o pomoći u tranziciji i izgradnji institucija, osobito za regionalne i lokalne programe i u okviru komponente o prekograničnoj suradnji. Ono može također biti korišteno za tehničku pomoć u okviru bilo koje komponente IPA-e. Aktivnosti se provode sukladno odredbama utvrđenim u člancima 53. točka (a), 53.a i člancima od 54. do 57. Uredbe o financiranju.

b) zajedničkog načina upravljanja utvrđenog u članku 53.d Uredbe o financiranju za komponentu o pomoći u tranziciji i izgradnji institucija, osobito za regionalne i lokalne programe i programe koji uključuju međunarodne organizacije. Aktivnosti se provode sukladno odredbama utvrđenim u člancima 53. točka (c), 53.d Uredbe o financiranju.

c) podijeljenog načina upravljanja utvrđenog u članku 53.d Uredbe o financiranju u okviru komponente o prekograničnoj suradnji, za prekogranične programe u kojima sudjeluju države članice Europske unije. Aktivnosti se provode sukladno odredbama utvrđenim u člancima 53. točka (b), 53.b i u glavi II drugog dijela Uredbe o financiranju. Sljedeća posebna odredba uzima se u obzir prilikom provedbe prekograničnih programa s državama članicama.

Ukoliko jedna ili više država članica Europske unije i Korisnik koji sudjeluju u prekograničnom programu, još uvijek nisu spremni za provedbu cjelokupnog programa u smislu podijeljenog načina upravljanja, dio programa koji se odnosi na državu članicu (države članice) provodi se sukladno glavi II. (komponenta o prekograničnoj suradnji), poglavlja III., odjeljka 2. Uredbe o provedbi IPA-e (članci od 101. do 138.), a dio programa koji se odnosi na Korisnika provodi se sukladno glavi II., poglavlju III, odjeljak 3. Uredbe o provedbi IPA-e. (Članci od 139. do 146. Uredbe o provedbi IPA-e, s izuzetkom članka 142. primjenjuju odredbe koje se odnose na Zajednički odbor za monitoring iz članka 110.)

(3) Ukoliko to odgovarajuća Odluka o financiranju propisuje, Komisija i Korisnik, sukladno članku 8. Uredbe o provedbi IPA-e, zaključuju financijski sporazum o višegodišnjim ili godišnjim programima. Financijski sporazumi mogu biti zaključeni između Komisije i nekoliko zemalja korisnica u okviru IPA-e, uključujući i Korisnika pomoći za programe koje implementira više država i za lokalne inicijative.

(4) Ovaj Okvirni sporazum se primjenjuje na sve financijske sporazume zaključene između ugovornih strana glede financijske pomoći u okviru IPA-e. Ukoliko postoje, sektorski sporazumi koji se odnose na datu komponentu primjenjivat će se na financijske sporazume zaključene u okviru te komponente. Ukoliko nema financijskog sporazuma, pravila iz ovog Okvirnog sporazuma primjenjuju se zajedno sa sektorskim sporazumima, ukoliko takvi postoje.

ODJELJAK II. : STRUKTURE I ORGANI UPRAVLJANJA

Članak 6. Osnutak i imenovanje struktura i organa za decentralizirani sustav upravljanja

(1) U slučaju decentraliziranog sustava upravljanja Korisnik mora postaviti sljedeće strukture i organe:

a) Nadležni djelatnik za akreditiranje (CAO);

b) Nacionalni koordinator za IPA-u (NIPAC);

c) Strateški koordinator za komponentu regionalnog razvoja i komponentu ljudskih potencijala;

1 Uredba Komisije (EZ, Euratom) br. 2342/2002. od 23. prosinca 2002. kojom se utvrđuju detaljna pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002. (Sl.l. L 357., 31.12.2002., str. 1.) kako je zadnji put izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije br. 478/2007. od 23.travnja 2007. (Sl.l. L 111., 28.4.2007.)

d) Državni djelatnik za ovjeravanje (NAO);

e) Nacionalni fond (NF);

f) Operativne strukture za svaku komponentu ili program koje se bave upravljanjem i provedbom pomoći u okviru Uredbe o IPA-i;

g) Organ za reviziju.

(2) Specifična tijela mogu biti osnovana unutar sveukupnog okvira kojeg utvrde naprijed opisana tijela i organi unutar ili izvan prvobitno postavljenih operativnih struktura. Korisnik osigurava da konačna odgovornost za funkcije operativnih struktura ostane u nadležnosti prvobitno postavljenih operativnih struktura. Takav preustroj formalizira se u obliku pismenih sporazuma i podliježe akreditiranju od strane državnoga djelatnika za ovjeravanje, čiji je rezultat prenošenje nadležnosti upravljanja od strane Komisije na operativne strukture korisnika

(3) Korisnik osigurava da se odgovarajuća podjela dužnosti primjenjuje na tijela i organe iz naprijed navedenih stavki 1. i 2. sukladno članku 56. Uredbe o financiranju. Dužnosti su podijeljene kada su različite zadaće glede transakcije raspoređene na različite osobe, čime se omogućava pravilno preuzimanje svake posebne zadaće.

Članak 7. Osnutak i imenovanje struktura i organa za centralizirani i zajednički sustav upravljanja

(1) Kod centraliziranoga ili zajedničkoga sustava upravljanja, nacionalni koordinator za IPA-u sudjeluje u svojstvu predstavnika Korisnika naspram Komisije. On osigurava održavanje bliske suradnje između Komisije i Korisnika, kako glede općega procesa pristupanja, tako i glede pretpristupne pomoći EU u okviru IPA-e.

(2) Nacionalni koordinator za IPA-u je također odgovoran za usuglašavanje sudjelovanja Korisnika u odgovarajućim prekograničnim programima, zajedno s0. državama članicama i drugim zemljama korisnicama, a također i u programima na međudržavnoj, i međuregionalnoj razini, ili programima koji se tiču zemalja s izlazom na more, u okviru drugih instrumenata Zajednice. On može prenijeti zadaće koje se odnose na ovu zadnje spomenutu odgovornost koordinatoru za prekograničnu suradnju.

(3) U slučaju implementacije komponente IPA-e za prekograničnu suradnju, Korisnik postavlja i uspostavlja operativne strukture sukladno članku 139. Uredbe o provedbi IPA-e.

Članak 8. Funkcije i zajedničke odgovornosti struktura, organa i tijela

(1) Na tijela i organe navedene u članku 6. raspodjeljuju se funkcije i zajedničke odgovornosti, kako je to utvrđeno u PRILOGU A ovoga Okvirnog sporazuma.

(2) Specifične raspodjele funkcija i odgovornosti u okviru komponenti mogu biti utvrđene u sektorskim sporazumima ili financijskim sporazumima. One ne smiju biti u suprotnosti s osnovnim pristupom izabranim radi raspodjele funkcija i zajedničkih odgovornosti prikazanih u PRILOGU A.

(3) Ukoliko je u okviru decentraliziranoga sustava upravljanja odgovornost za aktivnost u smislu upravljanja, provedbe i kontrole programa data posebnim osobama, Korisnik takvim osobama omogućava da izvršavaju dužnosti koje su u svezi s tom odgovornošću, uključujući i slučajeve kada ne postoji hijerarhijska veza između njih i tijela koja sudjeluju u toj aktivnosti. Korisnik, osobito, daje odobrenje ovim osobama da putem službenih radnih dogovora između njih i tijela na koje se to odnosi, uspostave:

a) odgovarajući sustav razmjene informacija, uključujući i pravo na traženje informacija i pravo pristupa dokumentima i osoblju na licu mjesta, ukoliko je to potrebno;

b) standarde koji se moraju ispuniti;

c) procedure koje se moraju primjenjivati.

ODJELJAK III. : AKREDITIRANJE I PRENOŠENJE UPRAVLJAČKIH OVLASTI U OKVIRU DECENTRALIZIRANOG SUSTAVA UPRAVLJANJA

Članak 9. Zajednički zahtjevi

Upravljanje koje se odnosi na komponentu, program ili mjeru, može biti preneseno na Korisnika isključivo ukoliko i kada budu ispunjeni sljedeći zahtjevi:

a) Korisnik ispunjava uvjete iz članka 56.(2) Uredbe o financiranju, osobito glede sustava za upravljanje i kontrolu. Sustavi za upravljanje i kontrolu uspostavljeni u Bosni i Hercegovini omogućavaju djelotvornu i uspješnu kontrolu, i to najmanje u područjima navedenim u prilogu Uredbe o provedbi IPA-e i pobrojanim u okviru br. 1.c) PRILOGA A ovoga Okvirnog sporazuma. Ugovorne strane mogu utvrditi daljnje odredbe u sektorskim ili financijskim sporazumima.

b) Nadležni djelatnik za akreditiranje dao je akreditaciju državnom djelatniku za ovjeravanje:

- i kao rukovoditelju nacionalnoga fonda koji snosi sveukupnu odgovornost za financijsko upravljanje fondovima EU u Bosni i Hercegovini i koji je odgovoran za zakonitost i pravilnost glavnih transakcija;
- i glede sposobnosti državnoga djelatnika za ovjeravanje da ispunjava odgovornosti radi djelotvornoga funkcioniranja sustava za upravljanje i kontrolu u okviru IPA-e.

Akreditiranje državnoga djelatnika za ovjeravanje također obuhvata nacionalni fond na način kako je opisano u prilogu A, 5.

c) Državni djelatnik za ovjeravanje dao je akreditaciju odgovarajućim operativnim strukturama.

Članak 10. Postupak kojim nadležni djelatnik za akreditiranje akreditira državnoga djelatnika za ovjeravanje i nacionalni fond

(1) Akreditiranje državnoga djelatnika za ovjeravanje sukladno članku 11. Uredbe o provedbi IPA-e ovisi o njegovu ispunjavu važećih zahtjeva iz članka 11. spomenute uredbe i dodatno utvrđenih u prilogu A,4. Ovu akreditaciju potkrepljuje revizorsko mišljenje koje daje vanjski revizor koji je funkcionalno neovisan glede svih sudionika u sustavu upravljanja i kontrole. Revizorsko mišljenje zasniva se na ispitivanju izvršenom sukladno međunarodno prihvaćenim revizorskim standardima.

(2) Nadležni djelatnik za akreditiranje obavještava Komisiju o akreditiranju državnoga djelatnika za ovjeravanje, najkasnije do objave akreditacije prve operativne strukture. Nadležni djelatnik za akreditiranje pruža sve odgovarajuće dodatne informacije koje zahtijeva Komisija.

(3) Nadležni djelatnik za akreditiranje odmah obavještava Komisiju o bilo kakvim promjenama, koje se tiču državnoga djelatnika za ovjeravanje ili nacionalnog fonda. Ukoliko promjena utječe na državnoga djelatnika za ovjeravanje ili nacionalni fond, u smislu važećih zahtjeva iz članka 11. Uredbe o

provedbi IPA-e, nadležni djelatnik za akreditiranje šalje Komisiji procjenu posljedica takve promjene na valjanost akreditacije. Ukoliko je takva promjena značajna, nadležni djelatnik za akreditiranje također obavještava Komisiju o svojoj odluci glede akreditacije.

Članak 11. Postupak kojim državni djelatnik za ovjeravanje akreditira operativne strukture

(1) Akreditiranje operativne strukture ovisi o njenu ispunjavu zahtjeva iz članka 11. Uredbe o provedbi IPA-e. Pouzdanost akreditacije za operativnu strukturu potkrepljuje revizorsko mišljenje kojeg donosi vanjski revizor, koji je funkcionalno neovisan o svim sudionicima u sustavu upravljanja i kontrole. Revizorsko mišljenje zasniva se na ispitivanju koje se vrši sukladno međunarodno prihvaćenim revizorskim standardima.

(2) Državni djelatnik za ovjeravanje obavještava Komisiju o akreditiranju operativnih struktura i pruža sve odgovarajuće informacije koje zahtijeva Komisija, uključujući i opis sustava upravljanja i kontrole.

Članak 12. Postupak kojim Komisija prenosi upravljačke ovlasti

(1) Komisija prenosi upravljačke ovlasti na Korisnika, tek nakon što tijela i organi iz navedenoga članka 6. budu postavljeni i osposobljeni i nakon što se ispune uvjeti utvrđeni u ovom članku.

(2) Prije prenošenja upravljačkih ovlasti, Komisija preispituje akreditacije državnoga djelatnika za ovjeravanje i operativnih struktura utvrđenih u navedenim člancima 10. i 11. i razmatra postupke i strukture bilo kojeg relevantnog tijela ili organa unutar Bosne i Hercegovine. To znači da službe Komisije ili revizorske tvrtke sa kojima Komisija sklopi podugovor, mogu na licu mjesta vršiti te provjere.

(3) Komisija može, u svojoj odluci kojom prenosi upravljačke ovlasti, utvrditi dodatne uvjete kako bi osigurala ispunjenje zahtjeva iz članka 11. Uredbe o provedbi IPA-e. Ovi dodatni uvjeti moraju biti ispunjeni u tijeku utvrđenoga vremenskog roka kojeg odredi Komisija, kako bi prenošenje upravnih ovlasti bilo važeće.

(4) Odlukom Komisije o prenošenju upravnih ovlasti utvrđuje se lista postupaka prethodnih kontrola, ukoliko postoje, koje Komisija obavlja glede provedbe procedura javnoga natječaja za ugovore, objavljivanja poziva za dostavljanje ponuda i dodjele ugovora i nepovratne pomoći. Ova lista se može mijenjati ovisno o komponenti IPA-e ili vrsti programa. Prethodne se kontrole primjenjuju ovisno o komponenti ili programu, sve dok Komisija ne dopusti decentralizirani sustav upravljanja bez prethodnih kontrola iz dolje navedenoga članka 16.

Članak 13. Povlačenje ili privremena obustava akreditacije državnoga djelatnika za ovjeravanje i nacionalni fond

(1) Nakon što Komisija prenese upravljačke ovlasti, nadležni djelatnik za akreditiranje je odgovoran za monitoring kontinuiranog ispunjavanja svih zahtjeva radi održivosti ove akreditacije i informira Komisiju o svim značajnijim promjenama koje se odnose na taj postupak.

(2) Ukoliko bilo koji od primjenjivih zahtjeva iz članka 11. Uredbe o provedbi IPA-e nije ispunjen, ili se više ne ispunjava, nadležni djelatnik za akreditiranje privremeno obustavlja ili povlači akreditaciju državnoga djelatnika za ovjeravanje i odmah informira Komisiju o svojoj odluci i razlozima njegove odluke. Prije nego obnovi akreditaciju, nadležni djelatnik za akreditiranje treba biti uvjeren da su ti zahtjevi ponovno ispunjeni. Jamstvo da su dati zahtjevi ispunjeni potkrepljuje se revizorskim mišljenjem iz članka 10.(1) ovoga Sporazuma.

(3) Ukoliko nadležni djelatnik za akreditiranje povuče ili privremeno obustavi akreditaciju državnoga djelatnika za ovjeravanje, primjenjuju se sljedeće odredbe:

- Komisija prestaje sa prenošenjem sredstava na Korisnika u tijeku razdoblja u kojem akreditacija nije na snazi;
- U tijeku razdoblja kada akreditacija nije na snazi, svi euro-računi ili euro-računi za relevantne komponente se blokiraju i nijedno plaćanje koje vrši Nacionalni fond s ovih blokiranih euro-računa neće se smatrati prihvatljivim za financiranje iz sredstava Zajednice;
- Ne dovodeći u pitanje bilo koje druge financijske ispravke, Komisija može na štetu Korisnika vršiti financijske ispravke utvrđene u članku 30. ovoga Sporazuma, s obrazloženjem da u prethodnom razdoblju nisu bili zadovoljeni svi neophodni poduvjeti za prenošenje upravljačkih ovlasti.

Članak 14. Povlačenje ili privremena obustava akreditacije operativnih struktura

(1) Nakon što Komisija prenese upravljačke ovlasti, državni djelatnik za ovjeravanje odgovoran je za monitoring kontinuiranog ispunjavanja svih zahtjeva kako bi ova akreditacija bila održiva i daje informacije Komisiji i nadležnom djelatniku za akreditiranje o svakoj značajnoj promjeni, koja se na to odnosi.

(2) Ukoliko bilo koji od zahtjeva iz članka 11. Uredbe o provedbi IPA-e nije ispunjen, ili se više ne ispunjava, državni djelatnik za ovjeravanje privremeno obustavlja ili povlači akreditaciju relevantne operativne strukture i odmah informira Komisiju i nadležnog djelatnika za akreditiranje o svojoj odluci i razlozima za donošenje takve odluke.

Prije nego obnovi relevantnu akreditaciju, državni djelatnik za ovjeravanje treba biti uvjeren da su ti zahtjevi ponovno ispunjeni. Tu uvjerenost potkrepljuje revizorsko mišljenje, iz naprijed navedenog članka 11.(1).

(3) Ukoliko državni djelatnik za ovjeravanje povuče ili privremeno obustavi akreditaciju operativne strukture, primjenjuju se sljedeće odredbe:

- Komisija na Korisnika ne prenosi sredstva koja se odnose na programe ili aktivnosti koje provodi relevantna operativna struktura, u tijeku razdoblja u kojem je akreditacija privremeno obustavljena ili povučena;
- Ne dovodeći u pitanje bilo koje druge financijske ispravke, Komisija može na štetu Korisnika vršiti financijske ispravke utvrđene u članku 30. ovoga Sporazuma, zbog nepridržavanja zahtjeva i uvjeta u proteklom razdoblju za prenošenje upravljačkih ovlasti;
- Nijedna nova pravna obveza koju preuzme relevantna operativna struktura neće se smatrati prihvatljivom u tijeku razdoblja u kojem akreditacija nije na snazi;
- Državni djelatnik za ovjeravanje odgovoran je za poduzimanje svih odgovarajućih zaštitnih mjera glede plaćanja koja izvrši ili ugovora koje potpiše relevantna operativna struktura.

Članak 15. Povlačenje ili privremena obustava prenošenja upravljačkih ovlasti

(1) Komisija prati usklađenost sa zahtjevima iz članka 11. Uredbe o provedbi IPA-e.

(2) Bez obzira na odluku nadležnoga djelatnika za akreditiranje o zadržavanju, privremenoj obustavi ili povlačenju akreditacije državnoga djelatnika za ovjeravanje, ili na odluku državnoga djelatnika za ovjeravanje o zadržavanju, privremenoj obustavi ili povlačenju akreditiranja operativne strukture, Komisija može povući ili privremeno obustaviti prenošenje upravljačkih ovlasti u bilo koje vrijeme, a osobito u slučaju kada bilo koji od zahtjeva navedenih u članku 11. Uredbe o provedbi IPA-e nije ispunjen, ili se više ne ispunjava.

(3) Ukoliko Komisija povuče ili privremeno obustavi prenošenje upravljačkih ovlasti, primjenjuju se sljedeće odredbe:

- Komisija prestaje s prijenosom sredstava IPA fondova na Korisnika;
- Ne dovodeći u pitanje bilo koje druge financijske ispravke, Komisija može na štetu Korisnika vršiti financijske ispravke utvrđene u članku 30. ovog Sporazuma, zbog nepridržavanja zahtjeva i uvjeta u proteklom razdoblju za prenošenje upravljačkih ovlasti.

Komisija može svojom posebnom Odlukom utvrditi druge posljedice proizišle iz privremene obustave ili povlačenja.

(4) Odluka Komisije može utvrditi odredbe o privremenoj obustavi ili povlačenju prenošenja upravnih ovlasti koje se odnose na posebna tijela ili organe.

Članak 16. Decentralizacija bez prethodne kontrole od strane Komisije

(1) Primjena decentraliziranoga sustava upravljanja pomoći bez prethodne kontrole koju vrši Komisija cilj je provedbe svih komponenti IPA-e u slučajevima kada se pomoć provodi na decentraliziranoj osnovi, sukladno naprijed navedenim članku 5. Vremensko razdoblje za postizanje ovog cilja može varirati ovisno o navedenoj komponenti IPA-e.

(2) Prije ukidanja prethodnih kontrola utvrđenih u Odluci Komisije o prenošenju upravljanja, Komisija se uvjerava u djelotvorno funkcioniranje relevantnog sustava upravljanja i kontrole sukladno odgovarajućim nacionalnim pravilima i pravilima Zajednice. Komisija osobito prati način na koji Korisnik provodi *mapu puta* obuhvaćenu financijskim sporazumom, koja se može odnositi na postupno izuzimanje različitih tipova prethodnih kontrola. Komisija na odgovarajući način uzima u obzir rezultate koje postigne Korisnik u ovom kontekstu, a osobito tijekom pružanja pomoći i tijekom procesa pregovaranja.

Članak 17. Izjava o pouzdanosti koju daje državni djelatnik za ovjeravanje

(1) Državni djelatnik za ovjeravanje sačinjava godišnju izjavu o upravljanju koja obuhvata:

- njegovu sveukupnu odgovornost u svojstvu rukovoditelja nacionalnog fonda za financijsko upravljanje sredstvima EU u Bosni i Hercegovini i za zakonitost i ispravnost glavnih transakcija;
- za djelotvorno funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole u okviru IPA-e.

Ova izjava o upravljanju treba biti u formi izjave o pouzdanosti kako bi bila prezentirana Komisiji do 28. veljače svake godine, a njena preslika poslata nadležnom djelatniku za akreditiranje.

(2) Izjava o pouzdanosti zasniva se na stvarnom nadzoru sustava upravljanja i kontrole državnoga djelatnika za ovjeravanje u tijeku financijske godine.

(3) Izjava o pouzdanosti sačinjava se sukladno obrascu priloženom u PRILOGU B ovoga Okvirnog sporazuma.

(4) Ukoliko potvrde kojima se dokazuje djelotvorno funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole, te zakonitost i ispravnost glavnih transakcija propisanih u sklopu izjave o pouzdanosti nisu dostupne, državni djelatnik za ovjeravanje informira Komisiju, a nadležnom djelatniku za akreditiranje dostavlja presliku o razlozima i mogućim posljedicama, kao i o aktivnostima poduzetim radi popravljanja situacije i zaštite interesa Zajednice.

Članak 18. Izrada izvješća i mišljenja koje donosi organ za reviziju, te dalji nastavak aktivnosti državnoga djelatnika za ovjeravanje i Komisije

(1) Sukladno detaljnim funkcijama i odgovornostima organa za reviziju kako je utvđeno u PRILOGU A ovog Okvirnog sporazuma, organ za reviziju osobito izrađuje sljedeća izvješća i mišljenja:

a) Godišnje izvješće o revizorskoj aktivnosti sukladno obrascu iz PRILOGA C ovoga Okvirnog sporazuma;

b) Godišnje revizorsko mišljenje o sustavu upravljanja i kontrole sukladno obrascu iz PRILOGA D ovoga Okvirnog sporazuma;

c) Revizorsko mišljenje o konačnoj izjavi o troškovima na temelju kojeg se vrši zatvaranje programa ili dijelova programa sukladno obrascu iz PRILOGA E ovoga Okvirnog sporazuma.

(2) Nakon zaprimanja godišnjega izvješća o aktivnostima i godišnjega revizorskog mišljenja iz stavke 1., državni djelatnik za ovjeravanje:

a) odlučuje da li je potrebno poboljšati sustave upravljanja i kontrole, bilježi odluke u tom pogledu i osigurava pravodobnu provedbu ovih poboljšanja;

b) vrši sve potrebne prilagodbe zahtjeva za plaćanje prema Komisiji.

(3) Komisija može odlučiti ili da sama poduzme daljnje aktivnosti kao odgovor na izvješća i mišljenja, tako što će pokrenuti postupak financijske ispravke ili da zahtijeva od Korisnika da poduzme odgovarajuće aktivnosti, informirajući pri tomu državnoga djelatnika za ovjeravanje i nadležnoga djelatnika za akreditiranje o svojoj odluci.

ODJELJAK IV. : OPĆA PRAVILA O FINANCIJSKOJ POMOĆI ZAJEDNICE

Članak 19. Prihvatljivost troškova

(1) Kod decentraliziranog sustava upravljanja, bez obzira na akreditacije koje dodijeli nadležni djelatnik za akreditiranje i državni djelatnik za ovjeravanje, potpisani ugovori i dodaci, nastali troškovi i plaćanja, koja pri tome vrše nacionalni organi, nisu prihvatljivi za financiranje u okviru IPA-e prije nego što Komisija prenese ovlasti za upravljanje na relevantne strukture i organe. Krajnji nadnevak za utvrđivanje popisa prihvatljivih troškova utvrđuje se u financijskim sporazumima, gdje je to potrebno.

(2) Odstupanjem od stavke 1.,

a) troškovi tehničke pomoći za uspostavu sustava upravljanja i kontrole, nastali nakon 1. siječnja 2007. mogu se smatrati prihvatljivim i prije inicijalnog prenošenja ovlasti za upravljanje;

b) troškovi nastali nakon objavljivanja poziva za dostavljanje ponuda ili objave tendera mogu se također smatrati prihvatljivim ukoliko je poziv objavljen prije inicijalnog prenošenja ovlasti za upravljanje, ovisno o tome da li je to inicijalno prenošenje ovlasti za upravljanje uspostavljeno unutar vremenskih rokova utvrđenih u rezervnoj klauzuli koja treba biti uvrštena u date aktivnosti ili pozive, i ovisno o prethodnom odobrenju Komisije glede relevantnih dokumenata. Spomenuti pozivi za dostavljanje ponuda ili objave tendera mogu biti poništeni ili izmijenjeni ovisno o odluci o prijenosu upravljanja.

(3) Troškovi koji se financiraju u okviru IPA-e ne mogu se financirati iz nekog drugog financijskog instrumenta Zajednice.

(4) Kao dodatak spomenutim stavkama 1. do 3., detaljnija pravila o prihvatljivim troškovima mogu biti utvrđena u financijskim sporazumima ili sektorskim sporazumima.

Članak 20. Vlasništvo nad kamatom

Svaki prihod od kamata na bilo kojem euro- računu specifičnom za datu komponentu ostaje u vlasništvu Korisnika. Prihod od kamate ostvaren financiranjem programa od strane Zajednice usmjerava se isključivo prema tom programu i smatra se sredstvom Korisnika u formi nacionalnoga javnog doprinosa i prijavljuje se Komisiji prilikom konačnog zatvaranja programa.

Članak 21. Tijek revizije

Državni djelatnik za ovjeravanje osigurava dostupnost svih bitnih informacija kako bi se u bilo koje vrijeme mogao utvrditi dovoljno detaljan tijek revizije. Ova informacija obuhvata dokumentacijski potkrijepljene dokaze o odobrenim zahtjevima za plaćanje, knjiženjima i plaćanjima takvih zahtjeva i dokaze o obradi akontacija, jamstava i dugovanja.

Članak 22. Intenzitet pomoći i stupanj doprinosa Zajednice

(1) Doprinos Zajednice izračunava se u odnosu na prihvatljive troškove, na način utvrđen u dijelu II. Uredbe o provedbi IPA-e za svaku komponentu IPA-e.

(2) Odlukama o financiranju, kojima se usvajaju godišnji i višegodišnji programi za svaku komponentu IPA-e, utvrđuje se maksimalni znakoviti iznos doprinosa Zajednice i naknadni maksimalni iznos za svaku prioritetnu osnovicu.

ODJELJAK V.: OPĆA PRAVILA PROVEDBE

Članak 23. Pravila nabavke

(1) Upravljanje pomoći, koja je dio svih IPA komponenti, obavlja se sukladno pravilima za vanjsku pomoć sadržanim u Uredbi o financiranju. Ovo se ne odnosi na pomoć koja se pruža u okviru prijelaznih aranžmana iz članka 99. Uredbe o provedbi IPA-e glede komponente o prekograničnoj suradnji, a koja je namijenjena dijelu programa koji se provodi na teritorijima država članica, osim ukoliko država članica koja u njemu sudjeluje nije drugačije odlučila.

(2) Rezultati tenderskih procedura objavljuju se sukladno pravilima iz gore navedene stavke 1. i pravilima utvrđenim, daljnje u članku 24.(3) ovoga Sporazuma.

(3) Pravila o sudjelovanju i podrijetlu utvrđena u članku 19. Okvirne uredbe o IPA-i primjenjuju se na sve postupke dodjele ugovora u okviru IPA-e.

(4) Svi ugovori o uslugama, nabavkama i radovima dodjeljuju se i provode sukladno postupcima i standardnim dokumentima koje utvrdi i objavi Komisija za provedbu operacija izvan teritorija Europske unije, a koji su na snazi u vrijeme pokretanja navedenog postupka, osim ukoliko nije drugačije utvrđeno sektorskim ili financijskim sporazumima.

Članak 24. Javnost i transparentnost

(1) Kod centraliziranog ili zajedničkog sustava upravljanja, Komisija pruža informacije o programima i aktivnostima i u tome joj, po potrebi, pomaže nacionalni koordinator za IPA-u. Kod decentraliziranog sustava upravljanja, Korisnik, a osobito nacionalni koordinator za IPA-u, pružaju informacije o programima i aktivnostima i objavljuju ih. Kod podijeljenog načina upravljanja, države članice i Korisnik pružaju informacije o programima i aktivnostima i objavljuju ih. Informacija se upućuje građanima i korisnicima, kako bi se stavio naglasak na ulogu Zajednice i osigurala transparentnost.

(2) Kod decentraliziranog sustava upravljanja, operativne strukture odgovorne su za objavljivanje popisa konačnih korisnika, naziva aktivnosti i iznosa sredstava Zajednice, raspodijeljenih na te aktivnosti, putem dodjele nepovratne pomoći na sljedeći način:

a) Objavljivanje se vrši sukladno standardnoj prezentaciji na povjerljivoj i lako dostupnoj internet-stranici Korisnika. Ukoliko nije moguće objavljivanje putem interneta, informacija se objavljuje na bilo koji drugi način, uključujući i objavljivanje u nacionalnom službenom popisu.

b) Objavljivanje se vrši tijekom prve polovice godine, nakon završetka proračunske godine u kojoj su sredstva bila dodijeljena Korisniku.

c) Korisnik obavještava Komisiju o mjestu objave. Ukoliko je informacija objavljena na neki drugi način, Korisnik o korištenim sredstvima detaljno upoznaje Komisiju.

d) Operativne strukture osiguravaju da krajnji korisnik bude informiran o tome da prihvatanje financiranja, također, podrazumijeva i prihvatanje njihova uvrštavanja na ovaj popis objavljenih korisnika. Svi osobni podaci uvršteni u ovu popis će, bez obzira na to, biti obrađeni sukladno zahtjevima Uredbe (EZ) br. 45/2001. Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca glede obrade osobnih podataka od strane institucija i tijela Zajednice, te o slobodnom kretanju takvih podataka,[1] uz obvezno poštovanje zahtjeva sigurnosti.

(3) Kod decentraliziranog sustava upravljanja, odgovarajuća tijela, nakon potpisivanja ugovora, pripremaju obavijest o dodjeli ugovora, te je prosljeđuju Komisiji na objavljivanje. Korisnik, također, može objaviti obavijest o dodjeli ugovora u odgovarajućim nacionalnim publikacijama.

(4) Komisija i relevantna nacionalna, regionalna i lokalna tijela Korisnika dogovaraju se o povezanom nizu aktivnosti koje trebaju biti dostupne i objavljene u Bosni i Hercegovini i informaciji o pomoći u okviru IPA-e. Postupci za provedbu takvih aktivnosti utvrđuju se sektorskim ili financijskim sporazumima.

(5) Provedba aktivnosti iz stavke 4. je u nadležnosti krajnjih korisnika i može biti financirana iz iznosa raspodijeljenog na odgovarajuće programe ili aktivnosti.

Članak 25. Odobravanje pogodnosti za provedbu programa i izvršavanje ugovora

(1) Kako bi osigurao djelotvornu provedbu programa u okviru IPA-e, Korisnik poduzima mjere kako bi omogućio:

1 Sl.l. L 8., 12. siječnja 2001., str. 1.

a) da, u slučaju usluga, nabavki ili tenderskih procedura za izvođenje radova fizičke ili pravne osobe, koje mogu sudjelovati u tenderskim procedurama sukladno gore navedenom članku 23., imaju pravo na privremeno nastanjivanje i boravak, ako važnost ugovora to opravdava. Ovo pravo stječe se tek nakon što se objavi poziv na tender i koristi ga tehničko osoblje potrebno za izvođenje studija i drugih pripremnih mjera za izradu tenderâ. Ovo pravo prestaje važiti mjesec dana nakon donošenja odluke o dodjeli ugovora;

b) da se tom osoblju koje sudjeluje u aktivnostima koje financira Zajednica i članovima njihove najuže obitelji odobre pogodnosti, povlastice i izuzeci koji nisu manje povoljni od onih koji se obično odobravaju ostalom međunarodnom osoblju zaposlenom u Bosni i Hercegovini, u okviru bilo kojeg drugog bilateralnog ili multilateralnog sporazuma ili dogovora o pomoći i tehničkoj suradnji;

c) da se tom osoblju koje sudjeluje u aktivnostima koje financira Zajednica i članovima njihove najuže obitelji dopusti da uđu u Bosnu i Hercegovinu, da se nastane u Bosni i Hercegovini, da tu rade i da napuste Bosnu i Hercegovinu, ako priroda osnovnoga ugovora to opravdava;

d) dodjelu svih dozvola neophodnih za uvoz roba, iznad svega profesionalne opreme neophodne za izvršenje osnovnoga ugovora, sukladno postojećim zakonima, pravilima i propisima Korisnika;

e) da uvozi koji se vrše u okviru IPA-e budu izuzeti od carina, uvoznih carina i ostalih fiskalnih naknada;

f) dodjelu svih dozvola neophodnih za ponovni izvoz gore navedenih roba, onda kada je osnovni ugovor u potpunosti izvršen;

g) dodjelu ovlaštenja za uvoz ili kupovinu strane valute neophodne za provedbu osnovnoga ugovora i primjenu nacionalnih propisa o kontroli deviznoga poslovanja na nediskriminatoran način prema izvođačima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili mjesto nastanjivanja;

h) dodjelu svih dozvola neophodnih za vraćanje u zemlju podrijetla sredstava primljenih glede aktivnosti, koje se financiraju u okviru IPA-e, sukladno inozemnim propisima o kontroli deviznoga poslovanja, koji su na snazi u Bosni i Hercegovini.

(2) Korisnik osigurava punu suradnju između svih nadležnih organa. Također će osigurati pristup tvrtkama u državnom vlasništvu i drugim vladinim institucijama koje su uključene u ili su neophodne za provedbu programa ili izvršenje ugovora.

Članak 26. Pravila o porezima, carinama i drugim fiskalnim naknadama

(1) Osim ako drugačije nije predviđeno sektorskim sporazumom ili financijskim sporazumom, porezi, carine i uvozne carine ili druge naknade jednakog učinka, nisu prihvatljive u okviru IPA-e.

(2) Sljedeće se detaljne odredbe primjenjuju:

a) Carine, uvozne carine, porezi ili fiskalne naknade jednakog učinka u slučaju uvoza roba u okviru ugovora, koje financira Zajednica, nisu prihvatljive u okviru IPA-e. Pomenuti uvozi propuštaju se od mjesta ulaska u Bosnu i Hercegovinu radi isporuke izvođaču, kao što nalažu odredbe osnovnoga ugovora, i za neposredno korištenje potrebno za normalnu provedbu ugovora, bez obzira na kašnjenja ili sporove oko rješavanja naprijed navedenih pristojba, poreza ili troškova;

b) Ugovori o uslugama, nabavkama i radovima koje financira Zajednica, a koje pružaju izvođači registrirani u Bosni i Hercegovini ili vanjski izvođači, ne podliježu plaćanju poreza na dodatnu vrijednost u Bosni i Herecegovini, pečata, pristojba za registraciju ili fiskalnih naknada jednakoga učinka, bilo da takve naknade već postoje ili ih tek treba uvesti. Izvođači iz EZ izuzeti su od plaćanja poreza na dodatnu vrijednost za usluge koje pružaju, robu koju nabavljaju i/ili radove koje izvode u okviru ugovora EZ-a uz pravo izvođačâ na poravnanje ili odbijanje uloženog poreza na dodatnu vrijednost plaćenog glede pruženih usluga, nabavljenoj robi i/ili izvršenim radovima od svakog poreza na dodatnu vrijednost, koji su prikupiljeni za bilo koju transakciju koju su izvršili. Ukoliko izvođači iz EZ-a ne mogu iskoristiti ovu mogućnost, omogućava im se da, nakon podnošenja pismenoga zatjeva, koji je praćen potrebnom dokumentacijom koju zahtijeva nacionalni/lokalni zakon o povratu i ovjerenoj preslici osnovnoga ugovora EZ-a, povrate porez na dodatnu vrijednost neposredno od poreznih organa.

U svrhu ovoga Okvirnog sporazuma, termin "izvođač iz EZ-a" označava fizičku ili pravnu osobu koja pruža usluge i/ili nabavlja robu i/ili izvodi radove i/ili pruža nepovratnu pomoć u okviru ugovora EZ-a. Termin "izvođač iz EZ" također obuhvata savjetnike za pretpristupnu pomoć, koji su poznati i kao rezidentni *twinning* savjetnici, i eksperte uključene u *twinning* dogovore u pisanom obliku ili ugovore. Termin "ugovor EZ-a" označava svaki pravno obvezujući dokument putem kojeg se vrši financiranje neke aktivnosti u okviru IPA-e i kojeg su potpisali EZ i Korisnik.

Na takve izvođače primjenjuju se proceduralne privilegije, barem jednake onima koje se primjenjuju na izvođače u okviru ostalih bilateralnih i multilateralnih sporazuma ili dogovora o pomoći i tehničkoj suradnji.

c) Dobit i/ili prihod proizišao iz ugovora EZ-a oporezuje se u Bosni i Hercegovini sukladno nacionalnom/lokalnom sustavu oporezivanja. Međutim, fizičke i pravne osobe iz država članica Europske unije ili ostalih zemalja koje zadovoljavaju relevantne odredbe u okviru IPA-e, uključujući osoblje privremeno nastanjeno izvan svoje zemlje koje izvršava ugovore koje financira Zajednica, izuzeti su od plaćanja ovih poreza u Bosni i Hercegovini.

d) Osobni i predmeti za kućanstvo za osobnu uporabu, koje uvoze fizičke osobe (i članovi njihovih najužih obitelji), osim onih angažiranih lokalno, koje su angažirane za obavljanje poslova definiranih ugovorima o tehničkoj suradnji, izuzeti su od carina, uvoznih carina, poreza i drugih fiskalnih naknada jednakoga učinka, s tim da navedeni osobni i predmeti za kućanstvo budu ili ponovno izvezeni ili prodati u državi sukladno propisima, koji su na snazi u Bosni i Hercegovini nakon prestanka ugovora.

Članak 27. Nadzor, kontrola i revizija koju vrše Komisija i Europski revizorski sud

(1) Svi financijski sporazumi, kao i svi programi i ugovori koji iz njih proizilaze predmet su nadzora i financijske kontrole koju vrši Komisija uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i revizije koju vrši Europski revizorski sud. Ovo uključuje pravo Delegacije Komisije u Bosni i Hercegovini da provede mjere kao što su prethodna provjera tenderske i ugovorne procedure, koju vrše nadležne operativne strukture, ukoliko prethodna kontrola nije odgođena sukladno gore navedenom članku 16. Na odgovarajući način opunomoćeni zastupnici ili predstavnici Komisije i OLAF-a imaju pravo vršiti bilo koju tehničku i financijsku provjeru koju Komisija ili OLAF

smatraju potrebnom radi praćenja povedbe programa, uključujući posjet lokacijama i objektima u kojima se provode aktivnosti, koje financira Komisija. Komisija o takvim misijama unaprijed obavještava relevantne nacionalne organe.

(2) Korisnik dostavlja sve informacije i dokumente koji se od njega traže, uključujući elektronske podatke i poduzima sve odgovarajuće mjere kako bi olakšao rad osobama obučenim za vršenje revizija ili inspekcija.

(3) Korisnik vodi evidenciju i račune za utvrđivanje pruženih usluga, izvršenih nabavki, radova i pružene nepovratne pomoći, koji su financirani u okviru odgovarajućeg financijskog sporazuma sukladno pouzdanim računovodstvenim postupcima. Korisnik također osigurava da zastupnici ili predstavnici Komisije, uključujući OLAF, imaju pravo pregledati svu relevantnu dokumentaciju i račune koji se odnose na stavke koje se financiraju u okviru financijskoga sporazuma i pomažu Europskom revizorskom sudu da provede reviziju vezanu za korištenje fondova Zajednice.

(4) Kako bi osigurala djelotvornu zaštitu svojih financijskih interesa, Zajednica uključujući OLAF, također može izvršiti provjeru dokumentacije, te provjere i inspekcije na licu mjesta sukladno postupovnim odredbama Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) 2185/1996. od 11. studenoga 1996.[1] Ove provjere i inspekcije pripremaju se i vrše kroz tijesnu suradnju s nadležnim organima koje imenuje Korisnik, koji pravodobno trebaju biti obaviješteni o predmetu, svrsi i pravnom temelju provjera i inspekcija kako bi mogli pružiti svu nužnu pomoć. Korisnik utvrđuje uslugu koja će, na zahtjev OLAF-a (Europskog ureda za borbu protiv prijevare), pomoći u vršenju inspekcija sukladno Uredbi Vijeća (EZ, Euratom) br. 2185/1996. Ukoliko Korisnik želi, provjere i inspekcije na licu mjesta mogu se vršiti zajedno s ovim inspekcijama. Ukoliko sudionici u aktivnostima koje financira Zajednica pružaju otpor provjeri ili inspekciji na licu mjesta, Korisnik, djelujući sukladno nacionalnim propisima, pruža inspektorima Komisije/OLAF-a pomoć koja im je potrebna da im olakša vršenje provjere ili inspekcije na licu mjesta.

Komisija/OLAF izvješćuje Korisnika što je prije moguće o bilo kojoj činjenici ili sumnji glede nepravilnosti koja je izazvala pozornost u tijeku vršenja provjere ili inspekcije na licu mjesta. U bilo kojem slučaju, Komisija/OLAF dužna/dužan je informirati naprijed navedeni organ o rezultatima takvih provjera ili inspekcija.

(5) Kontrole i revizije koje su prethodno opisane primjenjuju se na sve izvođače i podizvođače koji su zaprimili sredstva Zajednice uključujući sve relevantne informacije, koje se mogu naći u dokumentima o nacionalnom fondu Korisnika, a tiču se nacionalnog doprinosa.

(6) Ne dovodeći u pitanje odgovornost Komisije i Europskog revizorskog suda, račune i djelovanje nacionalnog fonda i, gdje je to moguće, operativne strukture, prema nahođenju Komisije može provjeriti sama Komisija ili vanjski revizor kojeg Komisija odredi.

Članak 28. Sprečavanje nepravilnosti i prijevara, mjere protiv korupcije

(1) Korisnik osigurava istragu i djelotvornu obradu predmeta gdje postoji sumnja da se radi o prijevari i nepravilnostima i osigurava djelovanje kontrolnih i mehanizma izvješćivanja koji su jednaki onima predviđenim Uredbom Komisije (EZ) br. 1828/2006. od 8. prosinca 2006.[2] Komisija se bez odlaganja informira o slučajevima gdje postoji sumnja o prijevari ili nepravilnosti.

(2) Također, Korisnik poduzima sve odgovarajuće mjere da spriječi i djeluje protiv svakog vršenja aktivne ili pasivne korupcije u svakoj fazi postupka nabavke ili dodjele nepovratne pomoći ili u tijeku provedbe odgovarajućih ugovora.

(3) Korisnik, uključujući osoblje odgovorno za provedbene zadaće glede aktivnosti koje financira Komisija, obvezuje se da će poduzeti sve mjere predostrožnosti potrebne kako bi se izbjegao bilo kakav rizik od sukoba interesa i odmah informirati Komisiju o bilo kojem takvom sukobu interesa ili situaciji koja bi mogla dovesti do takvog sukoba.

(4) Primjenjuju se sljedeće definicije:

a) *Nepravilnost* označava svaku povredu odredbe važećih pravila i ugovora koja je rezultat djela propusta ekonomskog operatera, a koja je dovela ili bi mogla dovesti u pitanje opći proračun Europske unije uvrštavanjem neke neopravdane stavke u troškove općeg proračuna.

b) *Prijevara* označava svako namjerno djelo ili propust koji se tiču: uporabe ili predstavljanja lažnih, netočnih ili nepotpunih navoda ili dokumenata, čiji je rezultat protupravno prisvajanje ili nezakonito zadržavanje sredstava iz općeg proračuna Europskih zajednica ili proračuna kojima upravljaju Europske zajednice ili se njima upravlja u ime Europskih zajednica; neobjavljivanje informacija koje krše posebne obveze, a koje imaju isti učinak; zloporaba takvih sredstava u svrhe različite od onih za koje su ta sredstva izvorno dodijeljena.

c) *Aktivna se korupcija* definira kao namjerna aktivnost neke osobe koja djelatniku, neposredno ili putem posrednika, obeća ili omogući uživanje neke koristi za njega ili za neku treću stranu u njegovu korist, ako bude djelovao ili se suzdržao od toga da djeluje sukladno svojim dužnostima ili da obnaša svoje funkcije kršeći svoje službene dužnosti na način koji šteti ili bi mogao štetiti financijskim interesima Europskih zajednica.

d) *Pasivna korupcija* definira se kao namjerna aktivnost djelatnika koji, neposredno ili putem posrednika, traži ili pribavi uživanje neke koristi za njega ili za neku treću stranu u njegovu korist, ili prihvati obećanje da će takvu korist dobiti ako bude djelovao ili se suzdržao od toga da djeluje sukladno svojim dužnostima ili da obnaša svoje funkcije kršeći svoje službene dužnosti na način koji šteti ili bi mogao štetiti financijskim interesima Europskih zajednica.

Članak 29. Nadoknada sredstava u slučaju nepravilnosti ili prijevare

(1) Svaki dokazani slučaj nepravilnosti ili prijevare koji se otkrije u bilo kojem trenutku u tijeku provedbe pomoći u okviru IPA-e ili kao rezultat revizije imat će za posljedicu nadoknadu sredstava Komisije od strane Korisnika.

(2) Državni djelatnik za ovjeravanje vrši nadoknadu doprinosa koje je Zajednica platila Korisniku iz sredstava onoga tko je počinio nepravilnost, prijevaru ili korupciju ili koji je od nje imao koristi, sukladno nacionalnim postupcima za nadoknadu. Ako državni djelatnik za ovjeravanje ne uspije nadoknaditi sva sredstva ili dio sredstava, to ne sprečava Komisiju da sredstva nadoknadi od Korisnika.

Članak 30. Financijske ispravke

(1) U slučaju decentraliziranoga sustava upravljanja, a kako bi se osiguralo da se sredstva koriste sukladno važećim

1 Sl.l. L 292., 15. studenoga 1996., str. 2.
2 Sl.l. L 371., 27. prosinca 2006., str. 4.

pravilima, Komisija primjenjuje postupke za potvrđivanje obračuna i mehanizme financijskih ispravki sukladno članku 53.b(4) i 53.c(2) Uredbe o financiranju i kako je precizirano u sektorskim sporazumima i financijskim sporazumima.

(2) Do financijske ispravke može doći na temelju:

– identifikacije točno utvrđene nepravilnosti, uključujući prijevaru;

– identifikacije slabosti ili propusta u sustavima upravljanja i kontrole Korisnika.

(3) Ako Komisija ustanovi da su troškovi u okviru programa obuhvaćenih IPA-om nastali na način da su prekršena važeća pravila, ona donosi odluku o tome koji iznosi će biti isključeni iz financiranja sredstvima Zajednice.

(4) Izračunavanje i utvrđivanje svih takvih ispravki, kao i nadoknada koje se na njih odnose, vrši Komisija sukladno kriterijima i postupcima niže navedenim u člancima 32., 33. i 34. Odredbe o financijskim ispravkama koje su utvrđene u sektorskim sporazumima ili financijskim sporazumima primjenjuju se kao dopuna ovom Okvirnom sporazumu.

Članak 31. Financijske prilagodbe

U slučaju decentraliziranog sustava upravljanja, državni djelatnik za ovjeravanje, koji snosi prvostupanjsku odgovornost za istraživanje nepravilnosti, vrši financijske prilagodbe na mjestima na kojima se ustanove nepravilnosti ili nemar u djelovanju ili operativnim programima, tako što otkazuje cjelokupan ili dio doprinosa Zajednice dotičnim aktivnostima ili operativnim programima. Državni djelatnik za ovjeravanje uzima u obzir prirodu i ozbiljnost nepravilnosti i financijskoga gubitka, koji je nanesen doprinosima Zajednice.

Članak 32. Kriteriji za financijske ispravke

(1) Komisija može izvršiti financijske ispravke tako što će otkazati cjelokupan ili dio doprinosa Zajednice za neki program, u naprijed navedenim slučajevima iz članka 30.(2).

(2) Tamo gdje se ustanove pojedinačni slučajevi nepravilnosti Komisija uzima u obzir sustavnu prirodu nepravilnosti kako bi ustanovila da li je potrebno primijeniti ispravke paušalne stope, materijalne ispravke ili ispravke zasnovane na sumnji u nalaze. Glede komponente razvoja sela, kriteriji za financijske ispravke utvrđeni su u financijskim sporazumima ili sektorskim sporazumima.

(3) Kada odlučuje o količini ispravki Komisija uzima u obzir prirodu i ozbiljnost nepravilnosti i/ili obujam financijskih posljedica nastalih kao rezultat nedostataka ili pogrešaka koje su ustanovljene u sustavu upravljanja i kontrole datog programa.

Članak 33. Postupci za financijske ispravke

(1) Prije nego što donese odluku o financijskoj ispravci Komisija obavještava državnoga djelatnika za ovjeravanje o svojim privremenim zaključcima i zahtijeva da on dostavi svoje komentare u roku od dva mjeseca.

Tamo gdje Komisija predloži financijsku ispravku na temelju sumnje ili paušalne stope, Korisniku se omogućava da ustanovi stvarni obujam nepravilnosti putem pregleda date dokumentacije. U dogovoru sa Komisijom, Korisnik može ograničiti obujam ovog pregleda na odgovarajuću proporciju ili uzorak date dokumentacije. Izuzev u propisno utemeljenim slučajevima, vrijeme dopušteno za ovaj pregled ne prelazi vrijeme od dva mjeseca nakon razdoblja od dva mjeseca iz prve predstavke.

(2) Komisija uzima u obzir svaki dokaz koji dostavi Korisnik u okviru vremenskog razdoblja navedenog u stavci 1.

(3) Komisija nastoji donijeti odluku o financijskoj ispravci u roku od 6 mjeseci od pokretanja postupka utvrđenog u stavci 1.

Članak 34. Povrat sredstava

(1) Svaki povrat sredstava u opći proračun Europske unije vrši se prije roka plaćanja naznačenog u nalogu za povrat koji je izrađen sukladno članku 72. Uredbe o financiranju. Rok za plaćanje je zadnji dan drugog mjeseca nakon izdavanja naloga.

(2) Svako kašnjenje u povratu sredstava rezultira zateznom kamatom, koja se obračunava počevši od roka plaćanja, a završava se na dan stvarnog plaćanja. Stopa takve zatezne kamate iznosi 1,5% stope koju primjenjuje Europska centralna banka u svojim glavnim operacijama za refinanciranje prvog radnog dana u mjesecu u kojem dospijeva rok za plaćanje.

Članak 35. Ponovno korištenje doprinosa Zajednice

(1) Sredstva iz doprinosa Zajednice koja su otkazana zbog financijske ispravke uplaćuju se u proračun Zajednice, zajedno s pripadajućom kamatom.

(2) Sredstva iz doprinosa čije je korištenje otkazano ili koja su povučena sukladno naprijed navedenim članku 31., ne mogu biti ponovno korištena za radnju ili radnje koje su bile predmet nadoknade ili prilagodbe, niti u slučajevima gdje su nadoknade ili prilagodbe izvršene zbog sustavnih nepravilnosti, za postojeće radnje u okviru svih ili dijela prioritetnih osnovica u kojima je sustavna nepravilnost nastala.

Članak 36. Monitoring u slučaju decentraliziranog sustava upravljanja, odbori za monitoring IPA-e

(1) U slučaju decentraliziranog sustava upravljanja Korisnik, u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu prvog financijskog sporazuma, osniva odbor za monitoring IPA-e u dogovoru sa Komisijom, kako bi osigurao povezanost i usuglašenost u provedbi IPA komponenti.

(2) Odboru za monitoring IPA-e pomažu sektorski odbori za monitoring koji su osnovani u okviru komponenata IPA-e. Oni su vezani za programe ili komponente. Ukoliko je primjereno, mogu uključiti predstavnike civilnog društva. Detaljnija pravila mogu biti sadržana u financijskim sporazumima ili sektorskim sporazumima.

(3) Odbor za monitoring IPA-e uvjerava se u ukupnu djelotvornost, kvalitetu i povezanost provedbe svih programa i radnji usmjerenih ka ispunjenju ciljeva navedenih u dokumentima o višegodišnjem znakovitom planiranju i financijskim sporazumima.

(a) Odbor za monitoring IPA-e može predložiti Komisiji, nacionalnom koordinatoru za IPA-u i državnom djelatniku za ovjeravanje bilo koju aktivnost kako bi osigurao povezanost i usuglašenost programa i radnji koje se provode u okviru različitih komponenata, kao i bilo koje korektivne mjere koje se odnose na relevantne komponente, a koje su potrebne kako bi se osiguralo postizanje globalnih ciljeva pružene pomoći, te kako bi se promicala njena sveukupna djelotvornost. Također može predložiti relevantnom sektorskom odboru (odborima) za monitoring odluke o bilo kojoj korektivnoj mjeri kako bi osigurao postizanje ciljeva programa i promicanje djelotvornosti pomoći pružene u okviru programa ili date komponente (komponenata) IPA-e;

(b) Odbor za monitoring IPA-e usvaja interni poslovnik sukladno mandatu odbora za monitoring kojeg je utvrdila Komisija, te u okviru institucionalnog, pravnog i financijskog okvira Bosne i Hercegovine;

(c) Ukoliko drugačije nije predviđeno mandatom odbora za monitoring, kojeg je utvrdila Komisija, primjenjuju se sljedeće odredbe:

aa) Odbor za monitoring IPA-e, pored svojih članova, predstavnika Komisije, uključuje u svoj sastav i nacionalnog koordinatora za IPA-u, državnoga djelatnika za ovjeravanje, predstavnike operativnih struktura i strateškog koordinatora;

bb) Predstavnik Komisije i nacionalni koordinator za IPA-u zajedno predsjedaju sastancima odbora za monitoring IPA-e;

cc) Odbor za monitoring IPA-e sastaje se najmanje jednom godišnje. U međuvremenu, moguće je također zakazati tematske sastanke.

Članak 37. Monitoring u slučajevima centraliziranog i zajedničkog sustava upravljanja

U slučaju centraliziranog i zajedničkog sustava upravljanja, Komisija može poduzeti svaku aktivnost koju smatra neophodnom za nadzor relevantnih programa. U slučaju zajedničkog načina upravljanja, ove aktivnosti mogu se izvršiti zajedno s datom međunarodnom organizacijom (organizacijama).

Članak 38. Godišnje i završno izvješće o provedbi

(1) Operativne strukture izrađuju godišnje sektorsko izvješće i završno sektorsko izvješće o provedbi programa za koje su odgovorni, sukladno postupcima definiranim za svaku komponentu IPA-e u dijelu II. Uredbe o provedbi IPA-e.

Godišnja sektorska izvješća o provedbi pokrivaju financijsku godinu. Završna sektorska izvješća o provedbi pokrivaju cijelo razdoblje provedbe i mogu uključiti posljednje godišnje sektorsko izvješće.

(2) Izvješća iz stavke 1. šalju se nacionalnom koordinatoru za IPA-u, državnom djelatniku za ovjeravanje i Komisiji, nakon što ih pregledaju sektorski odbori za monitoring.

(3) Na temelju izvješća iz stavke 1. nacionalni koordinator za IPA-u šalje Komisiji i državnom djelatniku za ovjeravanje godišnje i završno izvješće o provedbi pomoći u okviru Uredbe o IPA-i, nakon što ih pregleda odbor za monitoring IPA-e.

(4) Godišnje izvješće o provedbi iz stavke 3. koje se šalje do 31. kolovoza svake godine, a prvi put 2008. godine, objedinjuje različita godišnja sektorska izvješća koja su objavljena u okviru različitih komponenata i uključuje informacije o:

a) napretku ostvarenom u provedbi pomoći Zajednice glede prioriteta postavljenih u dokumentu o višegodišnjem znakovitom planiranju i različitim programima;

b) financijskoj provedbi pomoći Zajednice.

(5) Završno izvješće o provedbi iz stavke 3. pokriva cijelo razdoblje provedbe i može uključiti posljednje godišnje izvješće spomenuto u stavci 4.

Članak 39. Zatvaranje programa u okviru decentraliziranog sustava upravljanja

(1) Nakon što Komisija od Korisnika zaprimi zahtjev za završno plaćanje, program se smatra zatvorenim čim se dogodi jedna od sljedećih situacija:

- plaćanje preostaloga konačnog iznosa, što predstavlja obvezu Komisije;
- izdavanje naloga za povrat od strane Komisije;
- ukidanje već dodijeljenih proračunskih sredstava od strane Komisije;

(2) Zatvaranje programa ne dovodi u pitanje pravo Komisije da izvrši financijsku ispravku u kasnijoj fazi.

(3) Zatvaranje programa ne utječe na obveze Korisnika da nastavi sa čuvanjem relevantnih dokumenata.

(4) Kao dodatak naprijed navedenom stavu 1. do 3., detaljnija pravila o zatvaranju programa mogu biti utvrđena u financijskim sporazumima ili sektorskim sporazumima.

Članak 40. Zatvaranje programa u okviru centraliziranoga i zajedničkoga upravljanja

(1) Program je zatvoren kada se zatvore svi ugovori i nepovratne pomoći koje je program financirao.

(2) Po primitku zahtjeva za plaćanje, ugovor ili nepovratna pomoć smatra se zatvorenim čim se dogodi jedna od sljedećih situacija:

- plaćanje preostalog konačnog iznosa što je obveza Komisije;
- izdavanje naloga za povrat od strane Komisije nakon primitka zahtjeva za plaćanje;
- ukidanje već dodijeljenih proračunskih sredstava od strane Komisije.

(3) Zatvaranje ugovora ili nepovratne pomoći ne dovodi u pitanje pravo Komisije da izvrši financijsku ispravku u kasnijoj fazi.

(4) Kao dodatak naprijed navedenim stavkama od 1. do 3., detaljnija pravila o zatvaranju programa mogu biti utvrđena financijskim sporazumima ili sektorskim sporazumima.

ODJELJAK VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 41. Konzultacije

(1) Sva pitanja koja se tiču izvršavanja ili tumačenja ovoga Okvirnog sporazuma predmet su konzultacija između vodećih ugovornih strana, a prema potrebi i izmjene i dopune ovoga Okvirnog sporazuma.

(2) U slučaju propusta za izvršenje obveze iz ovoga Okvirnog sporazuma koja nije bila predmet pravovremeno donesenih korektivnih mjera, Komisija može odgoditi financiranje aktivnosti u okviru IPA-e nakon konzultacija s Korisnikom.

(3) Korisnik može u cjelini ili djelomice odustati od provedbe aktivnosti u okviru IPA-e. Ugovorne strane utvrđuju detalje navedenoga odustajanja razmjenom pisama.

Članak 42. Usuglašavanje razlika, arbitraža

(1) Razlike koje proizilaze iz tumačenja, djelovanja i provedbe ovog Okvirnog sporazuma na svakom i svim razinama sudjelovanja, rješavat će se sporazumno putem konzultacija predviđenih u članku 41.

(2) Ukoliko se prijateljskim načinom ne postigne rješenje, svaka od ugovornih strana može uputiti predmet na rješavanje putem arbitraže sukladno opcionim pravilima Stalnog arbitražnog suda za arbitražu za međunarodne organizacije i države, koja su na snazi na dan ovoga Okvirnog sporazuma.

(3) Jezik koji će se koristiti u arbitražnom postupku je engleski jezik. Organ za imenovanje arbitara/arbitraže bit će glavni tajnik Stalnoga arbitražnog suda, na temelju pismenoga zahtjeva koji je podnijela bilo koja ugovorna strana. Odluka arbitra je obvezujuća za sve strane i protiv nje nije moguće uložiti žalbu.

Članak 43. Sporovi sa trećim stranama

(1) Ne dovodeći u pitanje nadležnost suda koji je u ugovoru označen kao sud nadležan za sporove nastale po tom ugovoru između strana, Europska zajednica na teritoriju Bosne i Hercegovine uživa imunitet od tužbe i pravnoga postupka glede bilo kakvog spora između Europske zajednice i/ili Korisnika i treće strane, ili između trećih strana, a koji se neposredno ili posredno tiče pružanja pomoći Zajednice Korisniku u okviru ovoga Okvirnog sporazuma, osim ako se Europska zajednica u nekom posebnom slučaju izričito ne odrekne svoga imuniteta.

(2) U svim pravnim ili upravnim postupcima pred sudom, tribunalom ili upravnom instancom u Bosni i Hercegovini, Korisnik brani svoj imunitet i zauzima stav koji na odgovarajući način uzima u obzir interese Europske zajednice. Po potrebi, Korisnik i Europska komisija nastavljaju konzultacije o stavu koji će zauzeti.

Članak 44. Obavijesti

(1) Sva obavještenja u svezi s ovim Okvirnim sporazumom sačinjavaju se u pisanoj formi i na engleskom jeziku. Svako obavještenje mora biti potpisano i dostavljeno kao originalan dokument ili putem faksa.

(2) Sva obavještenja u svezi s ovim Okvirnim sporazumom šalju se u pisanoj formi na sljedeće adrese:

Za Komisiju:	Za Korisnika:
Europska komisija Glavni direktorat za proširenje	Direkcija za europske integracije Bosne i Hercegovine
	Trg BiH 1
1049 Bruxelles	Sarajevo
BELGIJA	BOSNA I HERCEGOVINA
Faks: +32 2 295 95 40	Faks: +387 33 296 473

Članak 45. Prilozi

Prilozi se smatraju sastavnim dijelom ovoga Okvirnog sporazuma.

Članak 46. Stupanje na snagu

Ovaj Okvirni sporazum stupa na snagu na dan kada ugovorne strane u pisanoj formi obavijeste jedna drugu da je Sporazum odobren sukladno postojećem internom zakonodavstvu ili postupcima svake od strana.

Članak 47. Izmjene i dopune

Svaka izmjena i dopuna, koju su dogovorile ugovorne strane, bit će u pisanoj formi i činit će sastavni dio ovoga Sporazuma. Takva izmjena i dopuna stupa na snagu s nadnevkom koji odrede ugovorne strane.

Članak 48. Prestanak

(1) Ovaj Okvirni sporazum bit će na snazi za neograničeno razdoblje vremena, ukoliko ga ugovorne strane ne raskinu pismenim obavještenjem.

(2) U slučaju prestanka ovoga Okvirnog sporazuma, svaka pomoć koja je još uvijek u tijeku izvršenja provodi se do njenog završetka, sukladno ovom Okvirnom sporazumu i svakim sporazumom sektora i financijskim sporazumom.

Članak 49. Jezik

Ovaj Okvirni sporazum sačinjen je u dva primjerka na engleskom jeziku.

Potpisan, za i u ime Bosne i Hercegovine od strane	Potpisan, za i u ime Komisije od strane
dr. **Nikola Špirić**,	**Pierre Mirel**,
predsjedatelj,	ravnatelj,
Vijeće ministara	Glavni direktorat za proširenje
Sarajevo,	Bruxelles,

PRILOG A

Raspodjela funkcija i zajedničkih odgovornosti na strukture, organe i tijela sukladno članku 8. Okvirnog sporazuma između Komisije i Bosne i Hercegovine

Uvodna napomena:

Ovaj popis pokazuje glavne funkcije i zajedničke odgovornosti datih struktura, organa i tijela. Ne treba se smatrati konačnim. On dopunjava temeljni dio ovog Okvirnog sporazuma.

1) Nadležni djelatnik za akreditiranje (CAO):

a) CAO-a imenuje Korisnik. On je visoko pozicionirani djelatnik u vladi ili državnoj upravi Korisnika.

b) CAO je odgovoran za izdavanje, monitoring i privremenu obustavu ili povlačenje akreditacije višeg državnoga djelatnika za ovjeravanje (NAO)

- i kao rukovoditelj nacionalnoga fonda snosi sveukupnu odgovornost za financijsko upravljanje fondovima EU u Bosni i Hercegovini i odgovoran je za zakonitost i pravilnost glavnih transakcija;
- i glede sposobnosti NAO-a da ispuni obveze radi djelotvornog funkcioniranja sustava za upravljanje i kontrolu u okviru IPA-e.

Akreditacijom NAO-a obuhvaćen je Nacionalni fond (NF).

CAO prijavljuje Komisiji akreditaciju NAO-a i informira je o svakoj promjeni koja se tiče akreditacije NAO-a. Ovo uključuje pružanje svih relevantnih dokaznih informacija koje zahtijeva Komisija.

c) Prije nego što akreditira NAO-a, CAO se uvjerava da su ispunjeni važeći zahtjevi iz članka 11. Pravila o provedbi IPA-e. Ovo uključuje potvrđivanje usklađenosti sustava za upravljanje i kontrolu koji je uspostavio Korisnik radi djelotvornih kontrola u najmanje tri oblasti iz Priloga Uredbe o provedbi IPA-e (kriteriji za akreditaciju). Ovaj prilog predviđa sljedeće sveukupne zahtjeve:

- Kontrolu okruženja (osnutak i upravljanje organizacijom i osobljem) koja se sastoji od etičkih i standarda poštenja i profesionalizma, otklanjanja nepravilnosti izvješćivanja, planiranja osoblja, zapošljavanja, obuka i ocjenjivanja uključujući upravljanje dodjelom *osjetljivih* radnih mjesta, *osjetljivih* funkcija i sukoba interesa, uspostave pravne osnove za tijela i pojedince, formalnog utvrđivanja odgovornosti, obveza, prenošenja obveza i svakog relevantnog potrebnog organa za sve zadaće i položaje u organizaciji);
- Planiranje i upravljanje rizikom koji se sastoje od utvrđivanja, procjene i upravljanja rizikom, postavljanja ciljeva i raspodjele prema ciljevima, planiranja procesa provedbe;
- Kontrolne aktivnosti (provedba intervencija), koje se sastoje od postupaka provjere, postupaka za nadzor putem odgovornog upravljanja zadaćama dodijeljenih podređenima, uključujući godišnje izjave o pouzdanosti koje daju niže rangirani akteri u operativnim strukturama, pravila za sve vrste nabavki i poziva na

dostavljanje ponuda, postupaka koji uključuju popise za provjeru svakog koraka nabavke i poziva na dostavljanje ponuda, pravila i postupaka objavljivanja, postupaka za plaćanje, postupaka za monitoring doznake sredstava za sufinanciranje, proračunskih postupaka radi osiguranja dostupnosti fondova, postupaka za nastavak djelatnosti, računovodstvenih postupaka, postupaka za izmirenje, izvješćivanje o izuzecima, između ostalog o izuzecima od uobičajenih postupaka koji su odobreni na odgovarajućoj razini, neodobrenih izuzetaka i propusta u kontroli, gdje god da su uočeni, postupaka osiguranja, postupaka pohranjivanja, odvajanja dužnosti i izvješćivanja o slabostima interne kontrole;

– Aktivnosti monitoringa (nadzor nad intervencijama), koje se sastoje od interne revizije, te rukovođenja izvješćima o reviziji i preporukama, procjene;

– Obavješćivanje (osigurati da svi akteri dobiju informacije neophodne za obavljanje svojih zadaća), koje se sastoji od redovitih sastanaka koordinacije između različitih tijela kako bi se razmijenile informacije o svim aspektima planiranja i provedbe, te redovita izvješćivanja na svim odgovarajućim razinama o djelotvornosti interne kontrole.

2) Nacionalni koordinator za IPA-u (NIPAC):

a) NIPAC-a imenuje Korisnik. On je visoko pozicionirani djelatnik u vladi ili državnoj upravi Korisnika.

b) On osigurava sveukupnu koordinaciju pomoći u okviru IPA-e.

c) NIPAC osigurava partnerstvo između Komisije i Korisnika i održavanje bliske suradnje između općeg procesa pristupanja i uporabe pretpristupne pomoći u okviru IPA-e. Snosi sveukupnu odgovornost za:

– Povezanost i usuglašenost programa predviđenih u okviru IPA-e;

– godišnje programiranje za komponentu o pomoći u tranziciji i na izgradnju institucija na nacionalnoj razini;

– koordinaciju sudjelovanja Korisnika u odgovarajućim prekograničnim programima, zajedno sa državama članicama i drugim zemljama korisnicama, kao i u programima na međudržavnoj i međuregionalnoj razini ili programima suradnje regija koje imaju izlaz na more u okviru drugih instrumenata Zajednice; NIPAC može prenijeti zadaće koji se odnose na ovu koordinaciju koordinatoru za prekograničnu suradnju.

d) NIPAC izrađuje te, nakon što ih pregleda odbor za monitoring IPA-e, podnosi Komisiji godišnja i završna izvješća o provedbi IPA-e kako je definirano u članku 38. ovog Okvirnog sporazuma i u članku 61.(3) Uredbe o provedbi IPA-e. Presliku ovih izvješća šalju NAO-u.

3) Strateški koordinator:

a) Strateškog koordinatora imenuje Korisnik kako bi osigurao koordinaciju komponente regionalnoga razvoja i komponente razvoja ljudskih resursa, koje su u nadležnosti nacionalnog koordinatora za IPA-u. Strateški koordinator je subjekt u okviru državne uprave Korisnika koji nije neposredno uključen u provedbu datih komponenata.

b) Strateški koordinator:

– koordinira pomoć dodijeljenu u okviru komponente regionalnoga razvoja i komponente razvoja ljudskih resursa;

– izrađuje strateški povezan okvir definiran u članku 154. Uredbe o provedbi IPA-e;

– osigurava koordinaciju između strategija sektora i programa.

4) Državni djelatnik za ovjeravanje (NAO):

NAO-a imenuje Korisnik. On je visoko pozicionirani djelatnik u vladi ili državnoj upravi Korisnika.

NAO obavlja sljedeće funkcije i ima sljedeće odgovornosti:

a) Kao rukovoditelj nacionalnog fonda snosi sveukupnu odgovornost za financijsko upravljanje fondovima EU u Bosni i Hercegovini i odgovoran je za zakonitost i pravilnost glavnih transakcija. Glede ovih odgovornosti NAO posebno obavlja sljedeće zadaće:

– jamči ispravnost i zakonitost glavnih transakcija;

– izrađuje i dostavlja Komisiji ovjerene izjave o troškovima i zahtjeve za plaćanje; snosi sveukupnu odgovornost za točnost zahtjeva za plaćanje i prijenos sredstava operativnim strukturama i/ili krajnjim korisnicima;

– potvrđuje postojanje i ispravnost elemenata za sufinanciranje;

– osigurava identificiranje i neposredno obavješćivanje o svakoj nepravilnosti;

– vrši financijske prilagodbe, koje se zahtijevaju glede otkrivenih nepravilnosti, sukladno članku 50. Uredbe o provedbi IPA-e;

– ima ulogu kontaktne osobe za financijske informacije koje se razmjenjuju između Komisije i Korisnika.

b) odgovoran je za djelotvorno funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole u okviru IPA-e. Glede ovih odgovornosti NAO posebno obavlja sljedeće zadaće:

– odgovoran je za izdavanje, monitoring i privremenu obustavu ili povlačenje akreditacije operativnih struktura;

– osigurava postojanje i djelotvorno funkcioniranje sustava upravljanja pomoći u okviru IPA-e;

– osigurava da sustav interne kontrole koji se odnosi na upravljanje fondovima bude djelotvoran;

– izvješćuje o sustavu upravljanja i kontrole;

– osigurava funkcioniranje odgovarajućih sustava za izvješćivanje i informiranje;

– osigurava daljnje praćenje nalaza iz izvješća o reviziji organa za reviziju sukladno članku 18. ovog Okvirnog sporazuma i članku 30.(1) Uredbe o provedbi IPA-e;

– bez odlaganja prijavljuje Komisiji, uz presliku prijave CAO-u, svaku značajnu promjenu koja se odnosi na sustav upravljanja i kontrolu.

Kako proizilazi iz gore navedenih odgovornosti pod a) i b), NAO izrađuje godišnju izjavu o pouzdanosti kako je definirano u članku 17. ovog Okvirnog sporazuma i sukladno PRILOGU B ovoga Sporazuma, što uključuje:

a) potvrdu djelotvornog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole;

b) potvrdu glede zakonitosti i ispravnosti glavnih transakcija;

c) informacije o svakoj promjeni u sustavima i kontrolama i elementima koji idu u prilog računovodstvenim informacijama.

Ukoliko potvrde kojima se dokazuje djelotvorno funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole, te zakonitost i ispravnost glavnih transakcija naprijed navedenih pod a) i b) nisu dostupne, državni djelatnik za ovjeravanje informira Komisiju, a presliku prosljeđuje CAO-u, o razlozima i mogućim posljedicama, kao i aktivnostima poduzetim u cilju ispravljanja situacije i zaštite interesa Zajednice.

5) Nacionalni fond (NF):

a) NF je tijelo smješteno u državnom ministarstvu Korisnika i ima centralne proračunske nadležnosti, te djeluje kao centralni trezorski subjekt.

b) NF je zadužen za poslove financijskoga upravljanja pomoći u okviru IPA-e, pod odgovornošću NAO-a.

c) NF je posebno zadužen za uspostavu bankovnih računa, traženje sredstava od Komisije, odobravanje prijenosa sredstava od Komisije do operativnih struktura ili do krajnjih korisnika i izvješćivanje Komisije o financijskim operacijama.

6) Operativne strukture:

a) Operativna struktura osniva se za svaku komponentu ili program IPA-e, a bavi se upravljanjem i provedbom pomoći u okviru IPA-e. Operativna struktura je tijelo ili skup tijela u državnoj upravi Korisnika.

b) Operativna struktura odgovorna je za upravljanje i provedbu relevantnog programa ili programa IPA-e sukladno načelima pouzdanog financijskog upravljanja. U ove svrhe, operativna struktura izvršava određen broj obveza koje uključuju:

- izradu godišnjih i višegodišnjih programa;
- monitoring provedbe programa i usmjeravanje rada sektorskog odbora za monitoring kako je definirano u članku 36.(2) ovog Okvirnog sporazuma i u članku 59. Uredbe o provedbi IPA-e, a posebno tako što osigurava dokumente koji su neophodni za monitoring kvaliteta provedbe programa;
- izradu godišnjih sektorskih i završnih izvješća o provedbi definiranih u članku 38.(1) i (2) ovog Okvirnog sporazuma i u članku 61.(1) Uredbe o provedbi IPA-e, te, nakon što ih pregleda sektorski odbor za monitoring, podnošenje ovih izvješća Komisiji, NIPAC-u i NAO-u;
- osiguravanje da su radnje izabrane za financiranje i odobrene sukladno kriterijima i mehanizmima koji se primjenjuju na programe, i da su usklađene s relevantnim pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima;
- uspostavljanje postupaka za čuvanje svih dokumenata glede troškova i revizija, a koji su neophodni kako bi se osigurao odgovarajući tijek revizije;
- ugovaranje tenderskih postupaka, postupaka dodjele nepovratne pomoći, sklapanje ugovora koji iz tog proizilaze, te plaćanje krajnjem Korisniku i povrat sredstava od krajnjeg Korisnika;
- osiguranje da sva tijela uključena u provedbu aktivnosti zadrže odvojene računovodstvene sustave ili odvojene sustave za računovodstvenu kodifikaciju;
- osiguranje da NF i NAO dobiju sve neophodne informacije o postupcima i provjerama koje su izvršene glede troškova;
- uspostava, održavanje i ažuriranje sustava za izvješćivanje i informiranje;
- vršenje provjera kako bi se osiguralo da su prikazani troškovi uistinu nastali sukladno važećim pravilima, da su proizvodi ili usluge isporučeni sukladno odobrenoj odluci, i da je zahtjev za plaćanje Korisnika ispravan; ove provjere na odgovarajući način pokrivaju upravne, financijske, tehničke i fizičke aspekte operacija;
- osiguranje internih kontrola različitih konstitutivnih tijela;
- osiguranje izvješćivanja o nepravilnostima;
- osiguranje usklađenosti sa zahtjevima glede informiranja i objavljivanja.

c) Rukovoditelji tijela od kojih se sastoje operativne strukture jasno se postavljaju i odgovorni su za zadaće koje im dodijele njihova relevantna tijela, sukladno članku 8.(3) ovog Okvirnog sporazuma i članku 11.(3) Uredbe o provedbi IPA-e.

7) Organ za reviziju:

a) Korisnik postavlja organ za reviziju i on je funkcionalno neovisan o svim akterima u sustavu upravljanja i kontrole i usklađen je s međunarodno prihvaćenim standardima revizije.

b) Organ za reviziju odgovoran je za provjeru djelotvornog i dobrog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole;

c) Organ za reviziju, u okviru nadležnosti svog rukovoditelja, obavlja sljedeće funkcije i ima sljedeće odgovornosti:

- U tijeku svake godine, ustanovljava i ispunjava **godišnji plan rada revizije** koji obuhvata revizije usmjerene ka provjeri:
- djelotvornog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole;
- pouzdanosti računovodstvenih informacija koje su dostavljene Komisiji.

Rad na reviziji uključuje reviziju odgovarajućeg uzorka aktivnosti ili transakcija i postupke ispitivanja.

Godišnji plan rada revizije podnosi se NAO-u i Komisiji prije početka svake date godine.

- izvješća i mišljenja se podnose kako slijedi:
- **godišnje izvješće o aktivnostima revizije** sljedeći obrazac iz PRILOGA C ovog Okvirnog sporazuma i označavanje sredstava koja je koristio organ za reviziju i kratak pregled svih nedostataka koji su pronađeni u sustavu upravljanja i kontrole ili u nalazima transakcije iz revizija izvršenih sukladno godišnjem planu rada revizije u tijeku prethodnih 12 mjeseci, zaključno sa 30. rujnom date godine. Godišnje izvješće o aktivnostima revizije upućuje se Komisiji, NAO-u i CAO-u do 31. prosinca svake godine. Prvo takvo izvješće pokriva razdoblje od 1. siječnja 2007. do 30. studenoga 2007.
- **godišnje revizorsko mišljenje** sljedeći obrazac iz PRILOGA D ovog Okvirnog sporazuma glede toga da li sustavi upravljanja i kontrole funkcioniraju na način koji je djelotvoran i prilagođen zahtjevima ovoga Okvirnog sporazuma i Uredbe o provedbi IPA-e i/ili bilo kog drugog sporazuma između Komisije i Korisnika. Ovo

mišljenje upućuje se Komisiji, NAO-u i CAO-u. Pokriva isto razdoblje i ima iste rokove kao godišnje izvješće o aktivnostima revizije

– **mišljenje o bilo kojoj konačnoj izjavi o troškovima** koje Komisiji podnosi NAO za zatvaranje bilo kojeg programa ili nekog njegova dijela. Po potrebi, konačna izjava o troškovima može uključiti zahtjev za plaćanje u formi obračuna koji se podnosi na godišnjoj osnovi. Predmet ovog mišljenja je zakonitost zahtjeva za završno plaćanje, točnost financijskih informacija i po potrebi, uz njega se prilaže završni izvješće o aktivnostima revizije. Ono slijedi obrazac iz PRILOGA E ovog Okvirnog sporazuma; Šalje se Komisiji i CAO-u u isto vrijeme kada i relevantna konačna izjava o troškovima koju podnosi NAO, ili u roku od najmanje tri mjeseca od podnošenja te konačne izjave o troškovima.

– Dalji posebni zahtjevi glede godišnjeg plana rada revizije i/ili izvješća i mišljenja spomenutih u prethodnim točkama mogu se utvrditi sektorskim sporazumima ili sporazumima o financiranju.

– Glede metodologije rada revizije, izvješća i revizijskih mišljenja, organ za reviziju mora raditi sukladno međunarodnim standardima o reviziji, posebno glede područja procjene rizika, utemeljenosti revizorskih nalaza na materijalnim dokazima i vađenja uzoraka. Ta metodologija može biti dopunjena daljim smjernicama i definicijama koje daje Komisija, posebno glede odgovarajućega općeg pristupa izdvajanju uzoraka, razinama pouzdanosti i značajnosti.

PRILOG B

Okvirnom sporazumu između Komisije i

Bosne i Hercegovine

Izjava o pouzdanosti[1]

višega državnog djelatnika za ovjeravanje Bosne i Hercegovine[2]

Ja, (ime, prezime, naziv pozicije ili funkcije), državni djelatnik za ovjeravanje Bosne i Hercegovine ovim Komisiji podnosim [izjavu o troškovima] [račune i izjavu o troškovima][3] instrumenta za pretpristupnu pomoć IPA-e za Bosnu i Hercegovinu za financijsku godinu 1/1/20xx. do 31/12/20xx.

Potvrđujem da sam uspostavio i nadgledao djelovanje sustava za upravljanje i internu kontrolu koji se odnosi na komponentu [od 1 do 5] IPA-e (godišnja izjava o upravljanju).

Potvrđujem, a na osnovu sopstvenoga rasuđivanja i informacija koje su mi na raspolaganju, uključujući, između ostalog, rezultate rada interne revizije, da:

- je prikazani trošak [i računi podneseni][3] Komisiji u tijeku financijske godine 1/1/20xx. do 31/12/20xx., prema svim mojim saznanjima, predstavlja[ju][3] istinit, potpun, i točan pregled troškova i računa koji se odnose na komponentu [1 to 5] IPA-e za navedenu financijsku godinu;
- je sustav upravljanja i kontrole funkcionirao učinkovito, kako bi se osigurali prihvatljivi dokazi o zakonitosti i pravilnosti glavnih transakcija, uključujući, između ostalog, privrženost načelu dobroga financijskog upravljanja;
- sustav upravljanja i kontrole primijenjen za komponentu [1 do 5] nije bio [značajno][4] promijenjen u poredbi s onim kako je opisano u trenutku podnošenja prijave za prenošenje upravljanja (uzimajući u obzir i promjene dostavljene Komisiji prethodnih godina);
- su poštovani svi relevantni ugovorni dokumenti, koji su mogli imati materijalni utjecaj na prikazane troškove [i podnesene račune][3] u tijeku referentnoga razdoblja, u slučaju nepoštovanja. Neusklađenost s pravilima Zajednice nije bila tolika da bi to moglo imati materijalne posljedice na prikazani trošak [i podnesene račune][3] u slučaju njihove neusklađenosti s pravilima Zajednice.

---

[1] Po komponenti
[2] Na temelju članka 27. Uredbe o provedbi IPA-e
[3] Izabrati opciju za komponentu br. 5.
[4] Ukoliko je potrebno

Potvrđujem da sam, tamo gdje je bilo potrebno, poduzeo odgovarajuće aktivnosti koje su sukladne izvješćima i mišljenjima organa za reviziju izdatim sukladno članku 29. Pravila o provedbi IPA-e.

[Ovo uvjerenje je, međutim, predmet sljedećih rezervacija, <*također opisati korektivne mjere*>:

- …
- …].

Isto tako potvrđujem da nisam upoznat s bilo kojim pitanjima koja nisu objavljena, a koja mogu ugroziti financijski interes Zajednice.

(Mjesto i nadnevak izdavanja

_____

Potpis

Ime i službena funkcija državnoga djelatnika za ovjeravanje)

PRILOG C

Okvirnom sporazumu između Komisije i

Bosne i Hercegovine

Godišnje izvješće o provedenoj reviziji[1]

organa za reviziju Bosne i Hercegovine[2]

upućeno:

- Europskoj komisiji, Glavni direktorat ...
- Nadležnom djelatniku za akreditiranje (CAO) i Bosne i Hercegovine;
- (preslika)[3] državnom djelatniku za ovjeravanje (NAO) Bosne i Hercegovine

1. UVOD

- Navesti komponentu/program IPA-e obuhvaćen ovim izvješćem
- Navesti tijela uključena u pripremu izvješća, uključujući i sam organ za reviziju
- Opisati korake poduzete u pripremi izvješća
- Navesti djelokrug revizije (uključujući troškove prikazane Komisiji za datu godinu koji se odnose na relevantne aktivnosti)
- Navesti razdoblje obuhvaćeno ovim godišnjim izvješćem o provedenoj reviziji *(prethodnih 12 mjeseci zaključno sa 30/9/20xx.)*

2. SAŽETAK NALAZA REVIZIJE

- Opisati prirodu i obujam nalaza proizišlih iz sustavnoga i dokaznoga ispitivanja podataka. (Napraviti kategorizaciju ovih nalaza, uzimajući u obzir veličinu njihova značaja - "veliki"," srednji" i "mali". Popis je ovih nalaza dat u prilogu ovom izvješću). Navesti one greške koje se po prirodi smatraju sustavnim i izvršiti procjenu vjerojatnoće moguće naknadne kvalifikacije vezane za te greške. Opisati i brojčano izraziti sve otkrivene nepravilnosti.

3. PROMJENE U SUSTAVIMA UPRAVLJANJA I KONTROLE

- Naznačiti sve bitne promjene u sustavima upravljanja i kontrole u poredbi s onim kako je opisano u trenutku podnošenja prijave za povjeravanje upravljanja (decentralizirano upravljanje) i od posljednjega godišnjeg izvješća o provedenoj reviziji.
- Potvrditi da li je NAO predložio navedene promjene sukladno Prilogu 4.) b ovoga Okvirnog sporazuma.

---

[1] Po komponenti
[2] Na temelju članka 29.(2)(b) Uredbe o provedbi IPA-e
[3] Potrebno izabrati opciju

4. IZMJENE GODIŠNJEGA PLANA RADA REVIZIJE

- Navesti sve izmjene koje su unesene u godišnji plan rada revizije ili su predložene uz objašnjenja i razloge.
- Uzimajući u obzir gore navedene izmjene, kao odgovor opisati usvojeni pristup revizije. Ukratko opisati posljedice izmjena i odstupanja, uključujući i navođenje osnove za izbor bilo koje dodatne revizije u okviru revidiranoga godišnjeg plana rada revizije.

5. REVIZIJE SUSTAVA

- Navesti tijela koja su, u svrhu ovoga izvješća, provela provjeru sustava , uključujući i sam organ za reviziju.
- Priložiti zbirni popis provedenih revizija; navesti količinu materijalnih dokaza i razine pouzdanosti (%), po potrebi, te nadnevak dostavljanja izvješća o reviziji, dostavljenog Komisiji.
- Opisati osnovu za izbor načina revizije u kontekstu godišnjega plana rada revizije.
- Opisati glavne nalaze i zaključke izvedene iz rada revizije za sustave kontrole i upravljanja, uključujući i adekvatnost tijeka revizije i usklađenost sa zahtjevima i politikama Zajednice.
- Navesti sve financijske utjecaje nalaza.
- Pružiti informacije o daljem praćenju nalaza revizije i to posebno ako se primjenjuju ili preporučuju neke korektivne i preventivne mjere.

6. REVIZIJE UZORKA AKTIVNOSTI

- Navesti tijela koja su provela samostalnu provjeru u svrhu ovog izvješća, uključujući i sam organ za reviziju.
- Priložiti zbirni popis, navodeći broj provedenih revizija, prikupljenu količinu materijalnih dokaza i razinu pouzdanosti (%), i iznos provjerenih troškova, rasčlanjenih po komponentama, prioritetne osnovice programa i/ili mjeru po potrebi, navodeći razliku između statističkih uzoraka i uzoraka zasnovanih na raščlambi rizika po potrebi. Navesti postotak provjerenih troškova u odnosu na ukupni prihvatljivi trošak prikazan Komisiji (za traženo razdoblje i skupno).
- Opisati osnovu za izbor ispitanih aktivnosti.
- Opisati glavne rezultate dokaznoga ispitivanja podataka s posebnim naglaskom na ukupnu stopu financijskih grešaka u odnosu na ukupni, revizijom pregledani trošak. proizišao iz uzorka.
- Dati informacije o daljem praćenju grešaka kod primjene financijskih prilagodbi i/ili bilo kojeg plana korektivnih mjera.
- Navesti sve proizišle financijske ispravke.

7. KOORDINACIJA IZMEĐU TIJELA ZA REVIZIJU I VRŠENJE NADZORA ORGANA ZA REVIZIJU

- Opisati procedure koordinacije između različitih državnih tijela za reviziju i samog organa za reviziju (ukoliko postoje).

- Opisati procedure nadzora koje primjenjuje organ za reviziju na druga tijela za reviziju (ukoliko postoje).

8. **NASTAVAK REVIZIJA IZ PRETHODNIH GODINA**

- Po potrebi pružiti informacije o nastavku preporuka revizije i rezultata revizije za aktivnosti iz prethodnih godina.

9. **RESURSI KOJE JE KORISTIO ORGAN ZA REVIZIJU**

- Opisati resurse koji su korišteni kako bi se izradilo ovo Godišnje izvješće o provedenoj reviziji.

PRILOG: Godišnji plan rada za referentnu godinu *(prethodnih 12 mjeseci zaključno sa 30/9/20xx.)*

[Popis nalaza koji se odnosi na točku 2. ovoga teksta]

[Popis izmjena koji se odnosi na točku 4. ovoga teksta]

[Zbirni popis koji se odnosi na točku 5. ovoga teksta sukladno priloženom obrascu]

[Zbirni popis koji se odnosi na točku 6. ovoga teksta sukladno priloženom obrascu]

Zbirni popis koji se odnosi na točku 5.] ZA SUSTAVNE REVIZIJE

Nadnevak provedbe sustavne revizije	Program /sustav obuhvaćen revizijom	Subjekt revizije	Prikazani trošak u predmetnoj godini	Ukupni, skupno prikazani trošak	Osnova za izbor programa

[Zbirni popis koji se odnosi na točku 6.] ZA PRIKAZANI TROŠAK I UZORAK REVIZIJE

Fond	Evidencijski broj (CCI br.)	Program	Prikazani trošak u predmetnoj godini	Prikazani trošak u predmetnoj godini za koji je izvršena revizija putem slučajnog uzorka		Iznos i postotak (učestalost grešaka) troškovi u slučajnom uzorku (3)		Drugi troškovi pregledani revizijom (4)	Iznos neregularnih troškova u drugom uzorku troškova	Ukupan prikazani trošak	Ukupni trošak za koji je izvšena revizija, kao postotak ukupnoga troška koji je prikazan skupno	Razina značajnosti (%)	Razina pouzdanosti (%)
				1.	2.	Iznos	%	1.					

1. Iznos troškova koji su pregledani revizijom.
2. Postotak troškova koji su pregledani revizijom u odnosu na troškove prikazane Komisiji za predmetnu godinu.
3. Tamo gdje slučajni uzorak obuhvata više od jednog fonda ili programa, informacije se daju za cijeli uzorak.
4. Trošak iz dopunskoga uzorka i trošak iz slučajnog uzorka koji nije u predmetnoj godini

PRILOG D

Okvirnom sporazumu između Komisije i

Bosne i Hercegovine[1]

Godišnje revizorsko mišljenje

organa za reviziju Bosne i Hercegovine[2] o sustavima upravljanja i kontrole

upućeno:

- Europskoj komisiji, Glavni direktorat ...
- Nadležnom djelatniku za akreditiranje (CAO) Bosne i Hercegovine i ;
- (preslika)[3] državnom djelatniku za ovjeravanje (NAO) Bosne i Hercegovine

Uvod:

Ja, (*ime, prezime, naziv pozicije ili funkcije*), rukovoditelj organa za reviziju Bosne i Hercegovine, (naziv ovlaštenog organa za reviziju), sam pregledao funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole za aktivnosti u okviru komponente [1 do 5] Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) za razdoblje od prethodnih 12 mjeseci završno sa (nadnevak), kako je prezentirano opisom poslatim Komisiji (nadnevak) u trenutku podnošenja prijave za prenošenje upravljanja (uzimajući u obzir izmjene dostavljene Komisiji za prethodne godine (nadnevak dostavljanja) zajedno s izmjenama identificiranim u godišnjem izvješću o provedenoj reviziji, kao popratnom dokumentu u smislu priloga ovome mišljenju.
Cilj je ovoga ispitivanja davanje mišljenja o usklađenosti sustava upravljanja i kontrole s Okvirnim sporazumom i/ili bilo kojim drugim sporazumima između Komisije i Bosne i Hercegovine u okviru IPA-e, te o tome da li su ovi sustavi upravljanja i kontrole - uspostavljeni da doprinesu stvaranju pouzdanih [izjava o troškovima] [računa i izjava o troškovima][4] podneseni Komisiji, te tako pomažu da se, između ostalog, osigura zakonitost i pravilnost transakcija koje idu u prilog tim izjavama –kako bi funkcionirali učinkovito.

Pojedinačne odgovornosti NAO-a i revizora:

NAO je, između ostalog, odgovoran za pripremu i ispravno prezentiranje Izjave o pouzdanosti, a sukladno članku 25. Uredbe o provedbi IPA-e (IPA IR). Ova odgovornost uključuje davanje iskaza po pitanju istinitosti, točnosti i ispravnosti prikazanog troška [i

[1] Po komponenti
[2] Na temelju članka 29.(2)(b) Uredbe o provedbi IPA-e
[3] Izabrati opciju
[4] Izabrati opciju ovisno o komponenti

podnesenih računa][3] Komisiji, kao i to da li djelotvorno funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole u okviru IPA-e nudi prihvatljive dokaze po pitanju zakonitosti i pravilnosti glavnih transakcija navedenih u Izjavi.

Izjava se NAO-a treba zasnivati na svim informacijama koje su mu na raspolaganju. Ovo uključuje i rad interne službe za reviziju.

Moja odgovornost u okviru ovoga izvešća – sukladno članku 29.(2)(b) drugi novi red Uredbe o provedbi IPA-e – jeste da **iznesem mišljenje** o djelotvornom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole za aktivnosti u okviru IPA-e komponente [1 do 5] u tijeku prethodnoga 12-mjesečnog razdoblja završno, (nadnevak) po svim važnim točkama.
Naše revizije su organizirane imajući na umu ovaj cilj (kao i to da se pribavi mišljenje o prikazanim troškovima [i godišnji računi Komponente 5][5] i završni tužbeni zahtjevi. Pripremamo opći plan rada za reviziju kako bismo ispunili svoje dužnosti iz okvira članka 29. Uredbe o provedbi IPA-e. Nismo planirali niti proveli revizije kako bismo dali opće mišljenje o utemeljenosti Izjave o pouzdanosti državnoga djelatnika za ovjeravanje (NAO) kao takve. Međutim, iznosimo svoje zaključke glede toga da li su rezultati provedene revizije dali povoda za bilo kakve osnovane sumnje glede Izjave o pouzdanosti. Posebno smo ocijenili dosljednost naših nalaza revizije glede prisustva ili odsustva uzdržanosti NAO-a u vezi Izjave o pouzdanosti. Reviziju smo proveli sukladno međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi, između ostalog, zahtijevaju poštovanje moralnih načela, te da reviziju planiramo i provodimo kako bismo dobili prihvatljiv dokaz na kome zasnivamo svoje mišljenje.

Vjerujem da provedena aktivnost daje čvrstu osnovu za naše mišljenje.

Djelokrug provjera:

Zadaće su revizije provedene sukladno godišnjem planu rada revizije za ovu komponentu za dato razdoblje od 12 mjeseci i izvješće o njima dato je u godišnjem izvješću o radu za razdoblje do ...(nadnevak).

U okviru naše sustavne revizije, a na temelju testiranja, provedeno je i ispitivanje zamisli i funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole, koje je izabrao korisnik, kako bi učinkovito upravljao onim rizicima koji ugrožavaju izradu pouzdanih [izjava o troškovima] [računa i izjava o troškovima] [3] koji se podnose Komisiji.

Navesti sva ograničenja glede djelokruga provjere:

- Objasniti sva ograničenja

Mišljenje revizora:

[Opcija 1 –pozitivno mišljenje

Na temelju naprijed navedenog ispitivanja, moje je mišljenje da su za razdoblje od 1. listopada 20xx. do 30. rujna 20xx.+1) sustavi upravljanja i kontrole za komponentu [1 do 5], uspostavljeni da doprinesu izradi pouzdanih [izjava o troškovima] [računa i izjava o

[5] Izabrati opciju za komponentu 5

troškovima][3] koji se podnose Komisiji, te zato pomažu da se, između ostalog, osigura zakonitost i pravilnost transakcija koje idu u prilog tim izjavama, kako bi funkcionirali učinkovito, te da su kada je u pitanju njihova koncepcija i funkcioniranje po svim važnim točkama usklađeni sa svim relevantnim zahtjevima iz Okvirnog sporazuma o IPA-i i/ili s bilo kojim drugim sporazumima između Komisije i Bosne i Hercegovine u okviru IPA-e. Ne iznoseći mišljenje o općoj ispravnosti Izjave o pouzdanosti, zaključujem da Izjava o pouzdanosti, koju je izdao NAO, ne sadrži prikaze, koji glede značaja nisu sukladni našim nalazima revizije i koji bi zbog toga mogli izazvati sumnju da je Izjava o pouzdanosti sačinjena sukladno važećem zakonodavstvu.

Revizije su provedene između DD/MM/20YY. i DD/MM/20YY. Izvješće o mojim nalazima je dostavljeno i izdato dana kada i ovo mišljenje.

(Mjesto i nadnevak izdavanja

Potpis

Ime i službena funkcija rukovoditelja ovlaštenoga organa za reviziju)]

[Opcija 2 –mišljenje s rezervom[6]

Na temelju naprijed navedenog ispitivanja, moje je mišljenje da su za razdoblje od 1. listopada 20xx. do 30. rujna 20xx.+1) sustavi upravljanja i kontrole za komponentu [1 do 5] uspostavljeni da doprinesu izradi pouzdanih [izjava o troškovima] [računa i izjava o troškovima] [3] koji se podnose Komisiji, te zato pomažu da se, između ostalog, osigura zakonitost i pravilnost transakcija koje idu u prilog tim izjavama, funkcionirali učinkovito, te da su kada je u pitanju njihova koncepcija i djelovanje, usklađeni po svim važnim točkama sa svim relevantnim zahtjevima Okvirnog sporazuma o IPA-i i/ili sa bilo kojim drugim sporazumima između Komisije i (država) u okviru IPA-e, osim u sljedećim slučajevima:

- Navesti i objasniti kvalifikacije (da li zbog neslaganja sa NAO-om ili ograničenog djelokruga); posebno istaknuti tijela na koja se to odnosi
- Navesti da li su kvalifikacije periodične/sustavne naravi ili jednokratne

Kao posljedica toga [Bosna i Hercegovina] [organ] [drugi sudionik(ci)] nije ispunila zahtjeve iz Okvirnog sporazuma o IPA-i i/ili bilo kojeg drugog sporazuma između Komisije i Bosne i Hercegovine u okviru IPA-e.

Procjenjujem da **utjecaj** kvalifikacije(a) iznosi … EUR [%] sveukupno prikazanog troška, što odgovara … EUR [%] javnoga doprinosa. Dio doprinosa Zajednice koji je oštećen zato iznosi.... Ne iznoseći mišljenje o općoj pouzdanosti Izjave o pouzdanosti u cjelini, zaključujem da Izjava o pouzdanosti koju je izdao NAO sadrži prikaze koji glede materijalnih dokaza nisu sukladni našim nalazima revizije i koji bi zbog toga mogli

[6] Primjenjuje se u slučaju nesuglasica sa NAO-om ili ograničenja djelokruga

izazvati sumnju da je Izjava o pouzdanosti sačinjena sukladno važećem zakonodavstvu u ovoj oblasti. Ova/ove rezerva(e) i neusklađenost(i) je/su: opisati rezerve

Revizije su provedene između DD/MM/20YY. i DD/MM/20YY. Izvješće o mojim nalazima je dostavljeno istog dana kada i ovo mišljenje.

(Mjesto i nadnevak izdavanja

Potpis

Ime i službena funkcija rukovoditelja ovlaštenoga organa za reviziju)]

[Opcija 3 –negativno mišljenje

Na temelju naprijed nevedenog ispitivanja, moje je mišljenje da za razdoblje od 1. listopada 20xx. do 30. rujna 20xx.+1) sustavi upravljanja i kontrole za komponentu [1 do 5] uspostavljeni da doprinesu izradi pouzdanih [izjava o troškovima] [računa i izjava o troškovima][3] koji se podnose Komisiji, te zato pomažu da se, između ostaloga, osigura zakonitost i pravilnost transakcija koje idu u prilog tim izjavama, **nisu** funkcionirali učinkovito, te da kada je u pitanju njihova osnovna zamisao i funkcioniranje u velikoj mjeri **nisu** bili usklađeni s važećim zahtjevima Okvirnog sporazuma o IPA-i i/ili sa bilo kojim drugim sporazumima između Komisije i Bosne i Hercegovine u okviru IPA-e.

Ovo se negativno mišljenje zasniva na sljedećem zapažanju(ima):

- Opisati okolnosti koje su prouzrokovale ove rezerve - zajedno s posljedicama značajne neusklađenosti sa pravilima Zajednice – te posebno navesti tijela na koja se to odnosi, ukoliko postoje.

Zbog posljedica koje imaju pitanja opisana u prethodnoj stavci [Bosna i Hercegovina] [organ] [drugi sudionik(ci)] **nije** ispunila zahtjeve iz Okvirnog sporazuma o IPA-i i/ili bilo kojeg drugog sporazuma između Komisije i Bosne i Hercegovine u okviru IPA-e.

Revizije su provedene između DD/MM/20YY. i DD/MM/20YY. Izvješće je o mojim nalazima dostavljeno istog dana kada i ovo mišljenje.

(Mjesto i nadnevak izdavanja

Potpis

Ime i službena funkcija rukovoditelja ovlaštenoga organa za reviziju)]

[Opcija 4 –Suzdržanost od mišljenja

Zbog važnosti pitanja opisanih u prethodnoj stavci, **ja ne iznosim mišljenje** o učinkovitosti sustava upravljanja i kontrole za komponentu [1 do 5] za razdoblje od 1. listopada 20xx. do 30. rujna 20xx.+1 i njihovoj usklađenosti s Okvirnim sporazumom o IPA-i i/ili sa bilo kojim drugim sporazumima između Komisije i (država) u okviru IPA-e.

Ne iznoseći mišljenje o općoj utemeljenosti Izjave o pouzdanosti u cjelini, zaključujem da Izjava o pouzdanosti koju je izdao NAO sadrži prikaz/e koji glede značaja nisu sukladni našim nalazima revizije i koje bi zbog toga mogle izazvati sumnju da je Izjava o pouzdanosti sačinjena sukladno važećem zakonodavstvu u ovoj oblasti. Ova/Ove rezerva(e) i neusklađenost(i) je/su: <opisati rezerve>

(Mjesto i nadnevak izdavanja

Potpis

Ime i službena funkcija rukovodioca ovlaštenoga organa za reviziju)]

PRILOG E

Okvirnom sporazumu između Komisije i

Bosne i Hercegovine[1]

Revizorsko mišljenje

organa za reviziju Bosne i Hercegovine[2]

o konačnoj izjavi o troškovima [programa u svezi sa: …]

[računima i izjavom o troškovima komponente 5][3]

[dio … programa u svezi sa: …]

[zasnovano na završnom izvješću o provedenoj reviziji][4]

upućeno:

- Europskoj komisiji, Glavni direktorat ...
- Nadležnom djelatniku za akreditiranje (CAO) Bosne i Hercegovine i

1. Uvod

Ja, (ime, prezime, naziv pozicije ili funkcije), rukovoditelj organa za reviziju Bosne i Hercegovine (naziv ovlaštenoga organa za reviziju), pregledao sam rezultate rada revizije provedene za program (navesti program – naziv, komponenta, razdoblje, evidencijski broj (CCI)) prema ili u okviru odgovornosti organa za reviziju, a sukladno planu rada revizije [izvršio sam i dodatne preglede tamo gdje sam to smatrao neophodnim].

2. Pojedinačne odgovornosti državnoga djelatnika za ovjeravanje (NAO) i revizora

Sukladno članku 25. Uredbe o provedbi IPA-e (IPA IR) priprema i pravično predstavljanje izjava o troškovima koji se dostavljaju Komisiji, te osiguravanje zakonitosti i pravilnosti transakcija koje idu u prilog tim izjavama, odgovornost je NAO-a.

[Ova odgovornost uključuje: uspostavu, provedbu i održavanje interne kontrole neophodne za pripremu i ispravno predstavljanje godišnjih računa, koji nisu značajno pogrešno prikazani, bilo zbog prijevare ili greške; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih smjernica; te sačinjavanje računovodstvenih procjena sukladno okolnostima][3].

Moja odgovornost u okviru ovoga izvješća – sukladno članku 29.(2)(b) treći novi red Uredbe o provedbi IPA-e – jeste da iznesem mišljenje [o pouzdanosti konačne izjave o troškovima] [o pouzdanosti izjave o troškovima i godišnjim računima] [i o važenju konačnoga zahtjeva za

[1] Po komponenti
[2] Na temelju članka 29.(2)(b) Uredbe o provedbi IPA-e
[3] Izabrati opciju za komponentu br. 5
[4] Ukoliko je potrebno, u svakom slučaju koji se ne primjenjuje na komponentu 5

plaćanje] koju podnosi NAO. Reviziju sam proveo sukladno međunarodnim revizijskim standardima.

Ti standardi propisuju da planiram i provodim reviziju kako bih dobio prihvatljiv dokaz o tome da li je [su] izjava o troškovima [i godišnji računi][3] [i zahtjev za plaćanje preostalog konačnog iznosa doprinosa Zajednice u programu] značajno pogrešno prikazani [i djelotvornost internih postupaka kontrole] [3].

Cjelokupni plan rada revizije organiziramo kako bismo ispunili svoju odgovornost iz okvira članka 29. IPA IR. Revizije su se odnosile na [ispitivanje, a na temelju testiranja, dokaza za iznose i objavljivanje konačnih izjava o troškovima i zahtjev za plaćanje preostaloga konačnog iznosa doprinosa Zajednice u programu] [ispitivanje, a na temelju testiranja, dokaza uz informacije iz godišnjih računa, ispitivanje postupaka i odgovarajućih uzoraka transakcija kako bi se dobio dokaz revizije o iznosima i objavljivanje (povjerljivih) informacija u izjavi o troškovima i godišnjim računima] [3]. [Revizije su obuhvatile usklađenost plaćanja s pravilima Zajednice samo glede sposobnosti akreditiranih administrativnih struktura da osiguraju da se ova usklađenost provjeri prije izvršavanja plaćanja][5].

Vjerujem da revizije koje sam proveo daju razumnu osnovu za moje mišljenje.

3. Djelokrug ispitivanja

Ispitivanje sam proveo sukladno članku 29.(2)(b) Uredbe o provedbi IPA-e (IPA IR).

<Obujam naših ispitivanja nije bio usmjeren na formiranje mišljenja o zakonitosti i pravilnosti glavnih transakcija u konačnoj izjavi o troškovima koja se podnosi Komisiji.>[6]<Nije bilo nikakvih ograničenja glede obujma ispitivanja.>[5]

Djelokrug rada su nadalje ograničavali sljedeći faktori:

(a) …
(b) …
(c)..., itd.

(*Navesti sva ograničenja glede obujma provjere, primjerice neke sustavne probleme, slabosti u sustavu upravljanja i kontrole, nedostatak dokazne dokumentacije, slučajeve u sudbenom postupku, itd., i procijeniti iznos troškova i dio doprinosa Zajednice na koji je to utjecalo. Ukoliko organ za reviziju ne smatra da ta ograničenja imaju utjecaj na konačni prikazani trošak, to treba biti navedeno.)*

4. Greške i nepravilnosti

[Učestalost grešaka i neregularni slučajevi pronađeni u provedenoj reviziji nisu toliki da bi onemogućili davanje pozitivnog mišljenja uzimajući u obzir da ih je NAO riješio na ispravan način kao i vremensku tendenciju njihova pojavljivanja].

Ili

[5] *Opcionalno* za komponentu 5
[6] Izabrati opciju

[Učestalost grešaka i neregularnosti pronađenih u provedenoj reviziji i način na koji ih je NAO riješio su toliki da onemogućavaju davanje pozitivnog mišljenja]. Popis se ovih slučajeva nalazi u konačnom izvješću o provedenoj reviziji, tako što se navodi njihov mogući sustavni karakter i opseg problema.]

5. Mišljenje revizora o konačnoj izjavi o troškovima

[Opcija 1 – pozitivno mišljenje

(Ukoliko nije bilo ograničenja glede djelokruga ispitivanja, a učestalost grešaka i neregularnih slučajeva, kao i način na koji ih je NAO riješio, ne sprečavaju pozitivno mišljenje)

[Na temelju gore nevedenog ispitivanja koje je obuhvatilo reviziju provedenu sukladno članku 29. (2)(b) Uredbe o provedbi IPA-e [kao i dodanim aktivnostima koje sam proveo], moje je mišljenje da su računi podneseni Komisiji za aktivnosti u okviru IPA komponente [1 do 5] za razdoblje od (nadnevak) do (nadnevak) (a posebno izjava o troškovima) **prezentirani ispravno, po svim bitnim točkama** <uključujući i one koje se odnose na zakonitost i pravilnost glavnih transakcija >[7] [te da su postupci interne kontrole provedeni ispravno][3].].

ili

[Na temelju naprijed navedenog ispitivanja koje je obuhvatilo revizije provedene sukladno članku 29. (2)(b) Uredbe o provedbi IPA-e [kao i dodanim aktivnostima koje sam proveo], moje je mišljenje da konačna izjava o troškovima **prezentira ispravno po svim bitnim točkama** <,uključujući i one koje se odnose na zakonitost i pravilnost glavnih transakcija >[7] – isplate u okviru operativnog programa s naznakom :... IPA komponenta [1 do 5] za razdoblje od (nadnevak) do (nadnevak), i nalog za plaćanje preostalog konačnog iznosa doprinosa Zajednice ovom programu je važeći.].

Moje su revizije provedene između DD/MM/20YY. i DD/MM/20YY.

(Mjesto i nadnevak izdavanja

_____

_____

Potpis

Ime i službena funkcija rukovoditelja ovlaštenoga organa za reviziju)]

[Opcija 2 –mišljenje s rezervom

(Ukoliko postoje ograničenja glede djelokruga ispitivanja i/ili učestale greške i neregularni slučajevi, a način na koji ih je NAO riješio traži mišljenje sa rezervom, ali nema temelje za negativno mišljenje o svim datim troškovima)

[7] Uvrstiti, po mogućnosti, za komponente gdje je primjenjivo (vidi fusnotu br. 6.)

[Na temelju naprijed navedenog ispitivanja koje je obuhvatilo revizije provedene sukladno članku 29.(2)(b) Uredbe o provedbi IPA-e [kao i dodanim aktivnostima koje sam proveo], moje je mišljenje da su računi podneseni Komisiji za aktivnosti u okviru IPA komponente [1 do 5] za razdoblje od (nadnevak) do (nadnevak) prezentirani ispravno, po svim bitnim točkama <,uključujući i one koje se odnose na zakonitost i pravilnost glavnih transakcija >[7] [te da su postupci interne kontrole provedeni ispravno][3]- **osim** glede:

(a) ...
(b) …
(c)..., itd.

(navesti kvalifikacije, posebno relevantna tijela i objasniti, primjerice, da li su one periodične/sustavne naravi ili jednostrane)

Procjenjujem da utjecaj kvalifikacije (a) iznosi … EUR [%] totalnoga prikazanog troška, [što odgovara … EUR [%] javnoga doprinosa]. Dio doprinosa Zajednice, koji je oštećen zato iznosi ....].

Ili

[Na temelju naprijed navedenoga ispitivanja provedenog u sklopu revizije izvršene sukladno članku 29. (2)(b) Uredbe o provedbi IPA-e [kao i dodanim aktivnostima koje sam proveo], moje je mišljenje da je konačna izjava o troškovima prezentirana ispravno po svim bitnim točkama <,uključujući i one koje se odnose na zakonitost i pravilnost glavnih transakcija >[7] – isplate u okviru operativnoga programa s naznakom :... IPA komponenta [1 do 5] za razdoblje od (nadnevak) do (nadnevak), i nalog za plaćanje preostaloga konačnog iznosa doprinosa Zajednice ovom programu je važeći, osim u svezi s pitanjima navedenim u točki 3.ove izjave i/ili glede primjedaba u točki 4. u svezi s učestalošću grešaka i neregularnih slučajeva i načina na koji ih je NAO riješio.

Procjenjujem da data kvalifikacij(e) pokriva iznos od … EUR [%] sveukupno prikazanog troška, [što odgovara … EUR [%] javnog doprinosa]. Dio doprinosa Zajednice koji je oštećen zato iznosi ....].

Moje su revizije provedene između DD/MM/20YY. i DD/MM/20YY.

(Mjesto i nadnevak izdavanja

Potpis

Ime i službena funkcija rukovoditelja ovlaštenoga organa za reviziju)]

[Opcija 3 – negativno mišljenje

(Ukoliko su priroda i učestalost grešaka i neregularnih slučajeva i način na koji ih je NAO rješavao toliko prisutni da se kvalifikacija smatra nedovoljnom da otkrije netočnost konačne izjave o troškovima u cjelini.)

[Na temelju naprijed navedenoga ispitivanja u sklopu revizije provedene sukladno članku 29. (2)(b) Uredbe o provedbi IPA-e [kao i s dodanim aktivnostima koje sam proveo], te posebno glede prirode i učestalosti grešaka i neregularnih slučajeva i činjenice da ih NAO nije riješio na ispravan način, kako je navedeno u točki 4., moje je mišljenje da računi podneseni Komisiji za aktivnosti u okviru IPA komponente [1 do 5] za razdoblje od (nadnevak) do (nadnevak) **nisu** prezentirani ispravno, po svim bitnim točkama [te da postupci interne kontrole nisu provedeni ispravno][3].]

ILI

[Na temelju naprijed navedenoga ispitivanja provedenog u sklopu revizije izvršene sukladno članku 29. (2)(b) Uredbe o provedbi IPA-e [kao i dodanim aktivnostima koje sam proveo], moje je mišljenje da konačna izjava o troškovima **ne** prikazuje ispravno, ni po jednoj bitnoj točki <,uključujući i one koje se odnose na zakonitost i pravilnost glavnih transakcija >[7] – isplate u okviru operativnoga programa s naznakom :... IPA komponenta [1 do 5] za razdoblje od (nadnevak) do (nadnevak), te da zahtjev za plaćanje preostaloga konačnog iznosa doprinosa Zajednice ovom programu **nije** važeći.]

Moje su revizije provedene između DD/MM/20YY. i DD/MM/20YY.

(Mjesto i nadnevak izdavanja

Potpis

Ime i službena funkcija rukovoditelja ovlaštenoga organa za reviziju)]

[Opcija 4 –Suzdržanost od mišljenja

(Ukoliko postoje takva značajna ograničenja glede djelokruga ispitivanja, da se ne može izvesti zaključak o zakonitosti i pravilnosti konačne izjave o troškovima bez pozornoga daljeg rada)

[Na temelju naprijed navedenoga ispitivanja provedenog u sklopu revizije izvršene sukladno članku 29. (2)(b) Uredbe o provedbi IPA-e [kao i s dodanim aktivnostima koje sam proveo], i to osobito u svezi s pitanjima navedenim u točki 3., **nisam u mogućnosti** dati mišljenje.

(Mjesto i nadnevak izdavanja

Potpis

Ime i službena funkcija rukovoditelja ovlaštenoga organa za reviziju)

- preslika državnom djelatniku za ovjeravanje (NAO) Bosne i Hercegovine][6]

Članak 3.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH", na hrvatskom, srpskom i bosanskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-1672-1/08
9. srpnja 2008. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
dr. **Haris Silajdžić**, v. r.

На основу члана V. 3. д) Устава Босне и Херцеговине и сагласности Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (Одлука ПС БиХ, број 213/08 од 17. јуна 2008. године), Предсједништво Босне и Херцеговине на 19. хитној сједници, одржаној 9. јула 2008. године, донијело је

ОДЛУКУ

О РАТИФИКАЦИЈИ ОКВИРНОГ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И КОМИСИЈЕ ЕВРОПСКИХ ЗАЈЕДНИЦА О ПРАВИЛИМА САРАДЊЕ КОЈА СЕ ОДНОСИ НА ФИНАНСИЈСКУ ПОМОЋ ЕЗ-а БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ У ОКВИРУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПОМОЋИ ПУТЕМ ИНСТРУМЕНТА ПРЕТПРИСТУПНЕ ПОМОЋИ (IPA)

Члан 1.

Ратификује се Оквирни споразум, између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједница о правилима сарадње која се односи на финансијску помоћ ЕЗ-а Босни и Херцеговини у оквиру имплементације помоћи путем инструмента претприступне помоћи (IPA), потписан у Сарајеву 20. фебруара 2008. године на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Оквирног споразума у преводу гласи:

ОКВИРНИ СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И КОМИСИЈЕ ЕВРОПСКИХ ЗАЈЕДНИЦА О ПРАВИЛИМА САРАДЊЕ КОЈА СЕ ОДНОСИ НА ФИНАНСИЈСКУ ПОМОЋ ЕЗ БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ У ОКВИРУ ПРУЖАЊА ПОМОЋИ ПУТЕМ ИНСТРУМЕНТА ПРЕТПРИСТУПНЕ ПОМОЋИ (ИПА)

Комисија Европских заједница, у даљњем тексту "**Комисија**", дјелујући за Европску заједницу и у име Европске заједнице, у даљњем тексту "Заједница"

с једне стране,

и

Савјет министара Босне и Херцеговине, у даљњем тексту "**Корисник**"

и заједнички назване "**Уговорне стране**"

будући да:

(1) је 1. августа 2006. године Савјет Европске уније усвојио Уредбу (ЕЗ) бр. 1085/2006. од 17. јула 2006. године[1], којом се успоставља инструмент претприступне помоћи (у даљњем тексту "Оквирна уредба о ИПА-и"). С учинком од 1. јануара 2007. године, овај нови инструмент представља јединствен правни основ за пружање финансијске помоћи државама кандидаткињама и потенцијалним државама кандидаткињама у њиховим настојањима да ојачају политичке, економске и институционалне реформе, како би постале чланице Европске уније;

(2) је 12. јуна 2007. године Комисија усвојила уредбу о спровођењу Оквирне уредбе о ИПА-и, којом детаљно образлаже одредбе, које се примјењују у погледу управљања и контроле;

(3) нови инструмент претприступне помоћи (ИПА) замјењује пет, раније, постојећих претприступних инструмената: Уредбу (ЕЕЗ) бр. 3906/1989. о економској помоћи за одређене земље Централне и Источне Европе, Уредбу (ЕЗ) бр. 1267/1999. о изналажењу инструмента за структурне претприступне политике, Уредбу (ЕЗ) бр. 1268/1999. о подршци претприступним мјерама за пољопривреду и рурални развој, Уредбу (ЕЗ) бр. 2666/2000. о помоћи Албанији, Босни и Херцеговни, Хрватској, Савезној Републици Југославији и Бившој Југословенској Републици Македонији, којом се укидају Уредбе (ЕЗ) бр. 1628/96. и мијењају и допуњавају Уредбе (ЕЕЗ) бр. 3906/89. и (ЕЕЗ) бр. 1360/90. и Одлука 97/256/ЕЗ и 1999/311/ЕЗ и Уредба (ЕЗ) бр. 2500/2001. о финансијској помоћи Турској;

(4) је Корисник подобан у оквиру ИПА-е на начин предвиђен у Оквирној уредби о ИПА-и и у Уредби Комисије (ЕЗ) бр. 718/2007. од 12. јуна 2007.[2] године о спровођењу Оквирне уредбе о ИПА-и (у даљњем тексту "Уредба о спровођењу ИПА-е");

(5) се Корисник тренутно наводи у прилогу II Оквирне уредбе о ИПА-и, и, због тога, треба да има приступ компоненти о помоћи у транзицији и изградњи институција и компоненти прекограничне сарадње установљеним у оквиру ИПА-е, а након што стекне статус државе кандидаткиње, и, самим тим, буде у прилогу I наведене Уредбе, Кориснику ће, у суштини, бити омогућен приступ и у остале три компоненте;

(6) је због тога потребно утврдити правила сарадње са Корисником у оквиру ИПА-е, у погледу финансијске помоћи ЕЗ-а.

СПОРАЗУМЈЕЛЕ СУ СЕ КАКО СЛИЈЕДИ:

ОДЈЕЉАК I: ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1 Тумачење

(1) Под условом да не постоји изричито другачија одредба у овом Оквирном споразуму, термини коришћени у овом Споразуму, имаће једнако значење, које им је дато у Оквирној уредби ИПА и Уредби о спровођењу ИПА-е.

1 Sl.l. L 210, 31. juli 2006. str. 82.
2 Sl.l. L 170, 29. juni 2007. str. 1.